

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Право

Кваліфікаційна атестація суддів:
чи є інший шлях
до справедливого правосуддя?

► СТОР. 4—5

Резонанс

► СТОР. 7

Ціна правди безцінна

Історія

► СТОР. 14

З братами не воюють

№ 150 (6404)

СЕРЕДА, 10 СЕРПНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

«Робимо все,
щоб звільнити хлопців»

Акція під адміністрацією Президента «Не кидай своїх» — за участю народного депутата, колишньої бранки Кремля Надії Савченко, дружин і матерів наших в'язнів — викликала неоднозначну реакцію у політикумі та суспільстві. Нагадаємо, Надія Савченко і декілька учасниць, які вимагають від влади прискорити процес визволення полонених, оголосили про голодовку.

► СТОР. 2

День Незалежності
відзначатимемо спільно
з Президентом Польщі

Президент Польщі Анджей Дуда прибуде до Києва на святкування 25-ї річниці Незалежності України. Міністр у Канцелярії Президента Польщі із закордонних питань Кшиштоф Щерський повідомив, що з нагоди свята буде спільна декларація президентів, в якій «наголошуватиметься на українській незалежності та польському внеску в неї». Окрім того, Анджей Дуда виступить у Києві із промовою перед українськими послами, **повідомляє «Польське Радіо».**

► СТОР. 13

Збір ранніх
зернових завершено

Як і прогнозувалося, аграрії Дніпропетровщини зібрали понад 2,3 мільйона тонн ранніх зернових, 1,5 мільйона тонн із них — пшениця. Середня врожайність становить 32 ц/га: показник — на рівні минулого року. Про це повідомили в управлінні агропромислового розвитку ОДА.

Зібраного врожаю вистачить, щоб забезпечити продовольчі потреби регіону та сформувати річний страховий запас пшениці. А збирати пізні зернові культури розпочнуть наприкінці серпня, якщо цьому сприятиме погода.

В області працює 68 зернових складів місткістю 2,5 мільйона тонн. Ще 1,9 мільйона тонн вміщують приватні зернохословища сільськогосподарських підприємств, **повідомляє наш кореспондент Галина НЕРЕТІНА.**

Тим часом на Черкащині також фінішував перший етап жнив. Скошено 311 тисяч гектарів ранніх зернових та зернобобових культур. Намолочено 1,6 мільйона тонн збіжжя. Середня врожайність колосових — 51,4 ц/га, що на 8 центнерів більше, ніж торік.

Зібрано також 2,7 тисячі тонн овочів із середньою врожайністю 56,7 центнера з гектара, **інформує наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО.**

події

Поїхали на відпочинок
до міста-побратима

Чергова група чернігівських дітей із родин учасників АТО вирушила на відпочинок до баварського міста Меммінгена (Німеччина) — побратима Чернігова.

Як повідомив заступник міського голови Олександр Ломако, ця поїздка — результат домовленості між владами двох міст. Перед відпочинком дітей делегація чернігівських чиновників побувала в Меммінгені.

Міська спілка молодіжних організацій «Меммінген» для дітей з України підготувала дуже насичену програму. У ній — відпочинок на Боденському озері, поїздка до Мюнхена з відвідуванням музею БМВ та Олімпійського парку, «Країна LEGO», купання у відкритому басейні, кілька ігрових програм, зокрема й туристична гра із застосуванням супутнико-

вих навігаційних систем, **повідомляє наш власкор Василь ЧЕПУРНИЙ.**

Тепло без газу:
надійніше і дешевше

Конотопське комунальне підприємство «Теплогарант» на Сумщині модернізує міську систему теплопостачання. Замість газу котельня працюватиме на твердому паливі, до того ж коефіцієнт корисної дії нового обладнання становитиме не менш як 92 відсотки.

Гроші на модернізацію дають зарубіжні партнери, але майже 290 тисяч євро має виділити й бюджет міста. Загальна вартість проекту — 1 мільйон 89 тисяч євро. Згідно з підрахунками, впродовж року економитиметься 1,8 мільйона кубометрів газу, а річний економічний ефект у грошах становитиме майже 5 мільйонів гривень. Він постійно зростатиме, адже з часом газ тільки дорожчатиме, **вважає наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

Культурний вибух

на прифронтових територіях обіцяють влаштувати організатори започаткованого два роки тому мандрівного фестивалю «З країни в Україну». Цього літа він відвідав 11 міст сходу та півдня, проїхав п'ять областей та відзначився залученням потужних регіональних команд організаторів. «На наших заходах (у визволених районах. — Авт.) ми зустрічали людей з Луганська, Горлівки, інших не підконтрольних Україні міст», — розповів на підсумковій прес-конференції у Києві ідейний натхненник фестивалю, співзасновник Фондації соціальних інновацій «З країни в Україну», музикант Денис Блощинський. Наступного року організатори хочуть звернути особливу увагу на аудиторію з окупованих територій — завдяки живому спілкуванню та музиці, яка здатна легко долати будь-які кордони і блокпости, об'єднати розділені війною міста сходу.

Фестиваль влаштував на Донбасі потужний «культурний наступ». У його програмі — українська музика, розваги та інтелектуальні дискусії, кінопокази та літературні читання, історичні лекції та фотовиставки, модні покази і майстер-класи з народних ремесел. Організатори завжди привозять із собою велику кількість книжок, які дарують місцевим бібліотекам та окремим поціновувачам художнього слова.

«Фестиваль набув формату просвітницького, — каже його керівник Галина Самчук. — Цього року в межах нашої програми ми вперше влаштували майданчик «Сучасна Україна», де представили цікаві розробки вітчизняних винахідників, зокрема 3D-принтери, пристрої для виготовлення екологічного палива тощо».

► СТОР. 10

На знімку: художниця Катерина Плахоніна. Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

КОРОТКО

■ Новооріхівській школі Лубенського району на Полтавщині з державного бюджету виділили 275 тисяч гривень для заміни вікон. До першого вересня сучасні вікна встановлять для молодших класів, **повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.**

■ Поблизу села Виграїв на Черкащині завершився десятиденний дитячий військово-патріотичний табір «Корсунська Січ-2016», в якому тренувалися пластуни з усієї України, **інформує наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО.**

■ У Чернігівській області встановлено найвищий клас пожежної безпеки (УНІАН)

З початку року Міноборони витратило понад 100 мільйонів гривень на медикаменти (УНН)

«Робимо все, щоб звільнити хлопців»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Навряд чи хлопці, що зараз в полоні, зрадіють, якщо дізнаються, що їхні мами і дружини прийняли рішення голодувати... Знаю, у бранців і так рветься серце, що рідні не можуть їх обійняти, що вони так довго чекають і борються, краються, нервують, переживають, плачуть днями і ночами, підтримують, нагадують, телефонують, шукають вихід, збирають по зернинах інформацію про заручників, готові на все заради їх звільнення...» — відреагувала на своїй сторінці у Фейсбуці Перший заступник Голови Верховної Ради, Уповноважений Президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях, представник України у робочій

підгрупі з гуманітарних питань Тристоронньої контактної групи Ірина Геращенко. Унаслідок певної акції під АП, зазначила Ірина Геращенко, кілька нещасних жінок прийняли рішення го-

лодувати... «Якби це хоч якось допомогло у звільненні хлопців, за яких ми б'ємося... Якби це хоч якось розтопило серця тих, в кого ключі від в'язниць заручників... Очевидно, що ні. Як на мене — це безвідповідально і жорстоко втягувати родини заручників у подібні авантюри. Так використовувати їх відчай».

Перший заступник Голови Верховної Ради переконана, що треба умотивувати мам і дружин повернутися додому, оскільки їм потрібні сили і витримка, аби дочекатися своїх рідних. «Робимо все, щоб звільнити хлопців. І якщо певні деталі не можна говорити до моменту звільнення — це не означає, що робота не ведеться», — додала Ірина Геращенко.

Отримали додаткові повноваження

На Дніпропетровщині Слобожанська та Апостолівська об'єднані громади, а також міста Кам'янське і Покров уже мають містобудівні повноваження, які у рамках децентралізації їм передала держава.

Це дає змогу владі на місцях контролювати будівництво — від виділення

землі до прийняття забудов в експлуатацію. В її повноваженнях також — перевірка будмайданчиків, складення приписів, якщо виявлені порушення, та навіть зупинка робіт, повідомляє прес-служба ОДА.

Мешканці цих територій можуть оформити необхідні

документи, не виїжджаючи за межі місця проживання.

До речі, Слобожанська селищна об'єднана громада отримала нові повноваження першою в країні (цьогоріч у травні). Сьогодні тут вже видали майже сто будівних декларацій.

Галина НЕРЕТІНА. Дніпропетровська область.

ФОТОФАКТ

Член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Оксана Продан (праворуч) узяла участь у круглому столі «Стихийна торгівля в м. Умань», де лідери підприємницьких об'єднань з різних куточків країни, підприємці Черкащини обговорили вдосконалення законодавства торгової сфери та виступили на захист голови Ліги підприємців Умані Лідії Кравчук.

Фото зі сторінки Оксани Продан у Фейсбуці.

Чи з'являться території зі спеціальним екологічним статусом?

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Тривалість життя в Україні становить у середньому майже 66 років. Для прикладу: у Швеції — 80, у Польщі — 74. Значною мірою це зумовлено забрудненням навколишнього природного середовища внаслідок провадження виробничої діяльності підприємствами гірничодобувної, металургійної, хімічної промисловості та паливно-енергетичного комплексу. Наразі антропогенне і техногенне навантаження на навколишнє природне середовище в Україні у кілька разів перевищує відповідні показники в розвинених країнах. Змінити ситуацію на краще, на думку народного депутата Євгена Балицького (Опозиційний блок), можна за допомогою території зі спеціальним екологічним статусом. Відповідний проект закону зареєстровано у Верховній Раді у червні цього року.

За словами народного депутата, основними причинами, що зумовлюють незадовільний стан якості атмосферного повітря в населених пунктах, є недотримання підприємствами режиму експлуатації пилогазоочисного обладнання, нездійснення заходів зі зниження обсягу викидів забруднюючих речовин до

встановлених нормативів, низькі темпи впровадження новітніх технологій та значне збільшення кількості транспортних засобів, зокрема тих, що вичерпали строк придатності.

Ще однією важливою проблемою після забруднення повітря депутат називає якість питної води. «Практично всі поверхневі

водні джерела і ґрунтові води забруднені. Основні речовини, які до цього призводять — сполуки азоту та фосфору, органічні речовини, що піддаються легкому окисленню, отрутохімікати, нафтопродукти, важкі метали, феноли. Інтенсивна евтрофікація внутрішніх водойм призводить до погіршення стану Чорного та Азовського морів», — наголошує Є. Балицький і додає: «Питне водопостачання України майже на 80 відсотків забезпечується за рахунок поверхневих вод».

Особливе занепокоєння викликає стан водопостачання сільського населення, оскільки централізованим водопостачанням забезпечено лише 25 відсотків сільських населених пунктів. З огляду на те, що державні та місцеві програми у сфері охорони довкілля

хронічно недофінансовуються, а тенденція виникнення техногенних катастроф практично у всіх регіонах стрімко зростає, стає зрозумілим: без прийняття кардинальних і термінових змін у державній політиці щодо вирішення цієї проблеми нашу країну чекає «екологічний апокаліпсис», переконаний депутат.

Тож своїм законопроектом пропонує визначити правові та організаційні засади визнання окремих адміністративно-територіальних одиниць територіями зі спеціальним екологічним статусом. А також особливості функціонування центральних і місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування на території із таким статусом.

Зокрема, Закон «Про місцеве самоврядування в

ФАКТ

За даними державної статистичної звітності 2009 року, основними забруднювачами атмосферного повітря є підприємства переробної і добувної промисловості та підприємства електро- і теплоенергетики (відповідно 31 і 21 та 40 відсотків загального обсягу викидів забруднюючих речовин, що надходять в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення). Викиди забруднюючих речовин пересувними джерелами становлять 39 відсотків загальної кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Україні» пропонується доповнити нормою про створення муніципальних формувань з охорони громадського порядку. А до питань, які вирішуються районними і обласними радами на пленарних засіданнях, віднести норми щодо прийняття рішень про встановлення розміру і виплати пенсійних надбавок населенню області за рахунок місцевого бюджету у разі визнання області те-

риторією з важким екологічним станом.

Щоправда, законопроект ще має розглянути профільний Комітет Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та науково-експертне управління апарату законодавчого органу. Лише після цього його винесуть на розгляд сесійної ради.

Вл. інф.

Три народи — одне коріння

Щороку дев'ятого серпня відзначають Міжнародний день корінних народів. Усього в світі налічується майже 300 млн. людей, які зараховують себе до цієї спільноти. Українська держава приєдналася до Декларації ООН про права корінних народів у 2014 році, ухваливши заяву Верховної Ради щодо гарантій прав кримськотатарського народу у складі української держави.

«Три корінні народи України: кримських татар, кримчаків та караїмів об'єднує одне коріння, одна земля — Крим. Нині він окупований Російською Федерацією, тож українська держава, яка взяла на себе зобов'язання щодо положень Декларації, не може забезпечити права корінних народів Криму», — сказав під час прес-конференції народний депутат, голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров.

Тому, зауважив він, питання, пов'язані з деокупацією Криму, є одними з пріоритетних у діяльності організацій, представницьких органів корінних народів, зокрема, Меджлісу кримськотатарського народу. «Адже від майбутнього Криму залежить і майбутнє людей», — додав депутат.

Р. Чубаров нагадав, що під репресії окупантів у Криму потрапляють не лише представники кримськотатарського народу, а й кримчаки та караїми. «Деякі були викрадені, когось знайшли вбитими. Долю ще багатьох ми не знаємо», — наголосив він. За словами голови Меджлісу, дії агресора спрямовані на те, щоб вселити страх у душі людей і змусити їх самих залишити свою землю. «Так робили століттями колонізатори, так роблять нині і їхні сучасники», — констатував Р. Чубаров.

На його думку, Російська Федерація (РФ) утрималася від підтримки Декларації ООН)

чітко усвідомлює роль, місце і силу організацій, які на міжнародному рівні обстоюють і борються за права корінних народів. Саме тому, за його словами, на постійному форумі корінних народів останні два роки вони влаштовують випадати проти кримських татар та проти позиції української держави. «Для мене болюче, що у цій боротьбі вони використовують деякі організації корінних народів Російської Федерації», — зауважив депутат.

Водночас Р. Чубаров зауважив, що Україна перебуває на самому початку дороги з підтримки корінних народів. «Нам ще доведеться ухвалити низку законодавчих актів, у тому числі й щодо статусу кримськотатарського народу, караїмів та кримчаків в Україні. Спирючись на потужну силу експертів, політиків, які поділяють принципи, закладені в Декларації ООН, ми завершимо цю роботу і закладемо міцні підстави для їх збереження та державної підтримки», — упевнений він.

Олена РОМАШКІНА.

Народні депутати від Херсонщини співпрацюють зі Світовим банком

Нині розробляється стратегія, яка дасть змогу повернути втрачений потенціал зрошуваних земель, і не лише на території Херсонщини. Тобто збільшити врожай втричі. А це внутрішній валовий продукт, створення нових робочих місць, інвестування в переробку галузь. Це дуже великий поштовх для всієї економіки країни. На цьому під час прес-конференції «Кримськотатарська автономія на території Херсонщини: міф чи реальність?» наголосив народний депутат Сергій Хлань.

За його словами, нині на Херсонщині 293 тис. га зрошуваних земель, але потенціал — це півмільйона гектарів. Проте реалізувати його можна лише завдяки державній підтримці, співпраці з міжнародними партнерами.

Під час прес-конференції було презентовано інвестиційний, аграрний, туристичний, культурний потенціал Херсонщини, розказано про її здобутки.

Майже чверть століття до Херсонщини ставилися як до другого-третього регіону. Проте з початком російської агресії ситуація змінилася докорінно. Нині Херсонщина — це форпост усієї України, наголосив голова Херсонської облдержадміністрації Андрій Гордєєв.

Водночас представники області розвіяли міф про створення кримськотатарської автономії на території регіону. За словами голови ОДА, такі заяви лунають в ефірах пропагандистських російських каналів, на кшталт «Лайфньюз». Проблема полягає і в тому, що третина області, яка межує з Кримом, не покрита українським мовленням. Щоправда, Андрій Гордєєв запевнив: робота з вирішення цього питання триває. Уже виділено землю для будівництва вежі, яка покриватиме українським продуктом частину Херсонщини та АРК: «Для будівництва такої вежі вже відведено землю, і найближчим часом її буде побудовано».

Вл. інф.

У ГПУ використовуватимуть американський досвід нагляду за прокурорами

8 серпня Генпрокурор України Юрій Луценко (на знімку) підписав наказ про кадрове формування Генеральної інспекції, яка, за його словами, повинна буде стежити за законністю дій прокурорів і слідчих усієї системи прокуратури країни.

Ще 30 травня цього року на своїй першій прес-конференції в якості глави ГПУ Юрій Луценко заявив, що для очищення органів прокуратури заплановано створення незалежної Генеральної інспекції за зразком офісу Генеральної інспекції Департаменту юсти-

ції США. І для цього до нашої країни було запрошено колишнього Федерального прокурора і помічника Генпрокурора США Богдана

Вітвицького, до слова, українця за своїм походженням.

І от днями Генеральний прокурор України повідомив про створення конкурсної комісії, до якої ввійшли і фахівці, і представники громадськості.

— Головою комісії призначено, згідно із законом, громадянина України і працівника Генеральної прокуратури Анжелу Стрижевську, — зазначив Юрій Луценко. — Однак лідером цієї комісії я попросив бути людину з високим рейтингом довіри в Україні, представника американ-

ської правоохоронної системи Богдана Вітвицького і запропонував йому перенести до нас свій досвід під час співбесід із кандидатами.

Як повідомляє офіційний інформаційний сайт ГПУ, конкурс складається із пропозиції добровільно пройти тест на IQ, а також на знання законодавства. Кандидатів, які покажуть кращі результати, буде допущено до співбесіди. А після цього комісія визначить переможців серед кандидатів.

Також Генпрокурор відзначив, що заробітна

плата співробітників Генеральної інспекції буде вдвічі більша, ніж у працівників органів прокуратури.

Строк подачі заявок — із 10 серпня по 10 вересня. З 10 вересня запрацює сама комісія. Заступник Генерального прокурора Анжела Стрижевська повідомила, що наказ опублікують на офіційному вебпорталі ГПУ, а комісія з добору кандидатів до Генеральної інспекції буде постійно повідомляти про свої засідання та будь-яку іншу інформацію, яка стосується здобувачів.

Вл. інф.

Проблема з 3G існує. На це є дві об'єктивні причини. Перша — за рік оператори фізично могли інвестувати стільки грошей, щоб покрити 3G Інтернетом усю країну. Друга — проблеми із частотами, наприклад у Харкові, досі не розв'язано. В

операторів є ліцензійні умови. Поки що вони їх глобально не порушували. Під кінцем року буде зрозуміло, чи виконали їх оператори покриття чи ні. Для того, щоб запустити 4G, потрібно внести зміни до законодавства. Також у країні необхідно застосувати принцип технологічної нейтральності, коли оператор буде вибирати краще. А ще провести рефреймінг (прийом, що дає змогу змінити точку зору, а отже, сприйняття події чи предмета), над яким нині активно працює Національна комісія, яка здійснює державне регулювання в сфері енергетики та комунальних послуг з операторами. Тобто підготовка роботи триває. Завдання парламенту і комітету відповідно до рекомендацій ЄС і дорожньої карти імплементації європейського законодавства — зробити все, щоб до 2017 року Україна на законодавчому рівні була готова до запуску мережі четвертого покоління та вище. У Верховній Раді вже зареєстровано законопроект щодо електронних комунікацій. А над проектом закону про радіочастотний ресурс нині активно працюють комітет і національний регулятор.

Якщо говорити об'єктивно, то в мене виникають сумніви, що оператори, які щойно почали вкладати гроші в 3G, будуть готові в наступному році розвивати 4G. З одного боку, запуск третього покоління мобільного зв'язку — це технологічний прорив для країни, а з другого — стратегічна помилка. Потрібно було два-три місяці почекати й створити умови операторам для технологічної нейтральності і впровадження 4G.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Читачі, запитуйте. Газета «Голос України» запрошує читачів ставити запитання народним депутатам, очільникам парламентських комітетів, міністрам та керівникам інших органів державної влади. Запитання надсилайте на електронні адреси: melyn@golos.com.ua, mail@golos.com.ua. Відповіді виходитимуть у газеті та розміщуватимуться на сайті www.golos.com.ua в рубриці «Читач запитує...».

САМОВРЯДУВАННЯ

Ввести тимчасовий мораторій

Депутати Закарпатської області звернулися до Кабінету Міністрів України з проханням встановити тимчасовий мораторій (заборону) до 1 січня 2017 року на введення в дію підвищення цін і тарифів для населення на житлово-комунальні послуги. А саме: природний газ, електричну і теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, послуги з гарячого водопостачання. Обранці також рекомендують підприємствам—постачальникам житлово-комунальних послуг не нараховувати оплату за спожиті енергоносії за розрахунками, які вже діють з 1 липня, і не стягувати пеню за несвоєчасну оплату за житлово-комунальні послуги. Звичайно, це тільки побажання. Бо ж платити доведеться згідно з ухваленим урядовим розпорядженням, яке Кабмін не скасовував.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Єфремов і Медяник — під вартою

Сьогодні, 10 серпня, продовжиться слухання апеляції, яку подали адвокати экс-лідера Партії регіонів Олександра Єфремова, намагаючись змінити запобіжний захід для свого підзахисного.

Як уже повідомляв «Голос України», 1 серпня Печерський райсуд столиці задовольнив клопотання ГПУ й застосував до підозрюваного запобіжний захід у вигляді тримання під

вартою на два місяці, до 28 вересня 2016 року, без права внесення застави.

Генеральний прокурор України Юрій Луценко в інтерв'ю одному з телеканалів заявив, що злочини, які інкримінують пану Єфремову, не передбачають іншого запобіжного заходу, крім аreshtu.

Нагадаємо, 30 липня Єфремова було затримано в аеропорту «Бориспіль» під час спроби

вилетіти до Австрії. За даними ГПУ, його підозрюють у незаконному заволодінні компанією «Луганськвугілля», у здійсненні дій з метою зміни кордонів України та у сприянні терористичній організації «ЛНР».

7 серпня Юрій Луценко повідомив, що в рамках справи Єфремова було затримано колишнього народного депутата від Партії регіонів луганчанина Воло-

димира Медяника. А 8 серпня суд виніс постанову про тримання його під вартою на два місяці. Як заявив на засіданні в Печерському суді Києва прокурор Павло Кожухівський, Медяник уже намагався виїхати до окупованого Криму, і якщо до нього не застосувати нині запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, то він втече.

Екс-регіоналові інкримінують практично

ті самі статті, що й Єфремову: створення терористичної організації «ЛНР, зазіхання на територіальну цілісність України та причетність до організації в 2014 році в Луганську так званого референдуму.

— І це не останнє затримання, — анонсував Юрій Луценко. — У нас є достатньо доказів проти цілої групи осіб, які замахнулися на свою власну державу...

Влад СЕМЕНЧУК.

За підозрою в тероризмі затримали добробатівців

Майже півсотні представників добровольчого батальйону ОУН провели пікет під стінами Управління Служби безпеки України. Вони протестували проти затримання трьох бійців їхнього батальйону, котрим інкримінують підготовку терактів на залізниці. Учасники пікету висловили підтримку затриманим і заявили, що звинувачення проти них неправдиві та розцінили їх як «політичні репресії».

Тим часом у прес-центрі СБУ повідомили про виявлення та затримання п'ятерох членів терористичної групи, яка планувала одночасно підірвати залізничні колії на трьох різних напрямках від обласного центру. «Одного з терористів було затримано

під час закладання вибухівки на мосту біля села Дубляни Львівської області. Він намагався чинити опір і відкрив стрілянину. У результаті поранено одного співробітника СБУ. Правоохоронці поранили та затримали зловмисника», — зазначили у прес-центрі СБУ. Нині життю офіцера та терориста нічого не загрожує.

Під час проведення обшуків співробітники спецслужби вилучили у затриманих велику кількість вогнепальної зброї, вибухівки та комплектуючих для її виготовлення. Тривають обшуки та інші слідчі дії.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Львів.

Фото Євгена КРАВСА.

Той, хто сіє вітер, має бути готовий до бурі

Народний депутат України Олексій Гончаренко (на знімку) вважає, що Росія напала на Грузію не тільки тому, що Грузія відновлювала свою територіальну цілісність. Про це повідомляє прес-служба «Солідарність» — БПП. «За і злидення Росія не могла пробачити «грузинського дива», грузинських доріг і грузинської молоді, яка суцільно розмовляє англійською і природним чином забуває російську. Після грузинських подій усім стала зрозуміла нехитра кремлівська тактика насильницького утримання країн колишнього СРСР у своїй гнилій орбіті, випробувана в Нагірному Карабаху та Придністров'ї», — зазначає народний депутат.

Парламентарій упевнений, що проблема Російської Федерації в тому, що після розпаду Радянського Союзу вона не змогла сформува-ти свою ідею, а разом з нею і ядро м'якої сили, здатне привабити до себе сусідів. «У результаті вийшла імперія без місії, відсутність якої Кремль намагається компенсувати іржавою ядерною дубиною і бандитськими військовими спецопераціями. Подібно божевільному, Путін отруєною голкою інфікує кремлівською гангренною прилеглий території, наповнюючи їх зброєю, грішми, відморозками, горілкою та наркотиками. У підсумку, хвороба, яка спалахує, позбавляє організм інфікованих

країн повноцінного існування та розвитку. Щоб продемонструвати контроль над сусідніми державами, Кремлю досить зімітувати контроль над ураженими територіями на потіху своєму совковому православному електорату», — каже Олексій Гончаренко.

Політик також наголошує, що міжнародний тиск на Росію поступово наростає і послаблює її імунітет. «Що далі, то ближче момент, коли адепти розрухи і занепаду заповнять саму Росію і вона сповна сьорбне всіх бід, на які прирікала своїх сусідів протягом останніх десятиків років. Той, хто сіє вітер, повинен бути готовий до бурі», — додає Гончаренко.

Для того, щоб запустити 4G, потрібно внести зміни до законодавства

У Війтівцях Волочиського району на Хмельниччині правоохоронці зупинили автомобіль, в якому чоловік віз вісім пластмасових 230-літрових бочок, наповнених прозорою рідиною з різким запахом спирту. Водій не надав документів, а також не пояснив походження та призначення підозрілої рідини, *повідомляє наш власкор Ірина Козак*

Кваліфікаційна атестація суддів: чи є інший шлях до справедливого правосуддя?

Проведення конституційно-правової реформи в судовій сфері невідкладно вимагає комплексу зусиль держави і суспільства, щоб подолати негативний постулат «Сам собі суддя». Зміни до Конституції України стосовно судової влади — це тільки перший крок до мети встановлення в країні справедливого правосуддя. Для цього потрібна рішучість і відповідальність всього суспільства, насамперед самого суддівського корпусу. Починати сьогодні треба з головного — повернути довіру народу і рішуче звільняти суддівську систему від некомпетентних і недобросовісних суддів. Цим важливим питанням був присвячений круглий стіл «Кваліфікаційна атестація суддів — чи є інший шлях до правового правосуддя?», до участі в якому редакція запросила відомих українських правознавців: постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України професора Анатолія СЕЛІВАНОВА; Голову Вищого господарського суду України Богдана ЛЬВОВА; Голову Вищої кваліфікаційної комісії суддів України професора Сергія КОЗЬЯКОВА.

Тож чого чекати від нашої судової системи після набрання чинності 30 вересня змін до Конституції України в частині правосуддя та нового Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

* * *

Б. Львов: Починати потрібно зі змін до Конституції, а конституційні зміни були спрямовані головним чином на усунення політичного контролю та політичного впливу на судову владу.

Уперше в історії України голова держави відмовився від повноважень щодо призначення суддів на посади, і в подальшому призначення або звільнення суддів належать до компетенції Вищої ради правосуддя. Одночасно було підвищено вікові вимоги — збільшено мінімальний вік, за яким можна стати суддею, збільшено вимоги до стажу роботи судді і ліквідовано так званий п'ятирічний випробувальний термін, до якого було багато зауважень з боку іноземних експертів. Останній елемент був істотним важелем впливу на суддю: чи буде він обраний безстроково, чи ні, а через це з'являлась можливість вимагати прийняття суддею певних рішень.

Від цього Україна відмовилась, і суддя після проходження кваліфікаційного відбору і призначення вважатиметься таким, що обраний безстроково. І це має позначитися на якості рішень.

Стосовно нової редакції Закону «Про судоустрій і статус суддів», то, безумовно, найбільш масштабні зміни — щодо вищих судів і Верховного Суду України: замість Верховного Суду України і трьох вищих судів (Господарського, Адміністративного і Спеціалізованого суду з розгляду кримінальних і цивільних справ) буде єдиний Верховний Суд. Сподіваємося, що це підвищить якість судових рішень і, можливо, прискорить їхній розгляд.

— Тобто спеціалізація судів, яка була раніше, залишається?

Богдан ЛЬВОВ.

Б. Львов: Останні два роки точилися напружені дискусії, що краще: спеціалізація судів чи спеціалізація суддів. Навіть казали, що маємо забезпечити спеціалізацію суддів у кожному районному суді. Але вибачте, і у кожній районній поліклініці забезпечити роботу всіх фахівців неможливо.

І я вдячний законодавцю, у якого вистачило розуму зберегти законодавче відання, яке було, і не руйнувати те, що працює, і працює ефективно. Збережені і адміністративні суди, і господарські. Мало того, у новій редакції закону запропоновано створення двох нових структур. Це Вищий спеціалізований суд з питань інтелектуальної власності й Антикорупційний суд. Хоча стосовно Антикорупційного суду Закон «Про судоустрій і статус суддів» набирав чинності після того, як до суддів цього суду будуть законом сформульовані вимоги. Слід зазначити, що ми лише на початковому етапі судових перетворень. Попереду ще велика робота з удосконалення

Анатолій СЕЛІВАНОВ.

правового регулювання, зокрема, прийняття процесуального законодавства, яка має, так би мовити, наздоганяти конституційні зміни.

А. Селіванов: Питання кваліфікаційної атестації суддів сьогодні надзвичайно актуальні, і не стільки для самих суддів, скільки для суспільства. Низька довіра громадян до судів і суддів має свої об'єктивні і суб'єктивні причини, особливо для тих, хто обстоював свої права в судочинстві, коли незаперечний статус судді і верховенство права перетворились на «право судді» поза законом приймати судові рішення. Особливо це відчувається тоді, коли учасник процесу заявляє мотивований відвід судді через його низьку кваліфікацію, незнання законів і небажання ними керуватися. Якщо це стає очевидним, то не допомагає і заявлений відвід до такого судді, адже закон надав суддям преференцію, коли кожен суддя вирішує відвід до себе самостійно. Тоді чому дивуватися, коли суспільство без обмовок заявляє — потрібні рішучі заходи проти суддів, які задіяні в корупційних схемах, у такому ганебному явищі, як рейдерство, і взагалі у прийнятті неправових рішень. Скільки кричущих випадків суддівської некомпетентності я зустрічав, працюючи членом Вищої ради юстиції, але й сьогодні ці численні негативні явища суддівського свавілля дуже боляче вражають суспільні інтереси проти закону і справедливості. Мабуть, доречно запитати, а чи існує попередня підготовка кандидатів на посаду суддів для подальшої суддівської роботи безстроково? Дати відповідь буде проблематично. Потрібна нова система спеціальної підготовки і водночас перевірки здатності претендентів здійснювати правосуддя. Тоді логічно сприймати через певний період пряму потребу кваліфікаційного оцінювання в межах основної діяльності суддів, але виключно в межах професійних вимог і критеріїв морально-етичного характеру. Ось чому в судочинстві суддя не тільки має особливий судовий статус, а й зобов'язаний його реалізувати в інтересах права і справедливості. Тож у цьому уявленні кожен суддя — не чиновник, а представник самостійної і незалежної судової влади.

— Щоб сформувати належний суддівський корпус, який забезпечить якісне правосуддя, треба мати відповідний державний орган, котрий до того ж у суспільства має повну довіру. Йдеться про Вищу кваліфікаційну комісію суддів, якій змінили повноваження стосовно проведення атестації суддів, оцінки їх способу життя тощо. Фактично від оцінювання суддів, яке здійснює комісія, і залежатиме поновлення довіри суспільства до правосуддя.

Б. Львов: Взагалі-то, оцінювання суддів — це виняток у світовій практиці, який повинен відбуватися в Україні. Оцінювання суддів, за результатами якого обрані кандидати підуть ще навчатися, — крайній захід. Світ не сприймає будь-яке оцінювання для суддів, у результаті якого вони можуть втратити роботу. Оскільки стабільність посадового становища гарантує неупередженість судді і свободу в прийнятті ним рішення. Тобто це гарантія здійснення вільного і справедливого правосуддя. Але внаслідок того соціального запиту, який склався у нас за останні роки, фактично держава і судді були вимушені погодитися і піти на ці революційні кроки, в тому числі і запровадження нових підстав для звільнення суддів, наприклад, у разі неспроможності довести законність джерел походження майна.

С. Козьяков: Я хотів би почати з теми походження інституту оцінювання суддів в Україні. Два роки тому у нас відбулися революційні події. І дуже багато людей і політиків хотіли одноменто звільнити всіх суддів. Це призвело б до колапсу і невиконання однієї із найважливіших конституційних функцій держави: мінімум на два роки припинилася б робота суддів.

Як альтернатива був запропонований інститут оцінювання, який є досить складним і унікальним, як шойно сказав його честь суддя Львов. Є унікальним у світовій практиці, у тому числі європейській, у Сполучених Штатах. Всеосяжно — ніде такого інституту немає. Оцінювання в інших країнах відбувається всередині судів — самі судді оцінюють, або голова суду оцінює суддів, або суди з вищою інстанцією оцінюють суддів з нижчих інстанцій. В Україні цим займається орган у системі судоустрою. Це колективний орган, де працюють 14 членів — 10 суддів у відставці та 4 адвокати і юристи-науковці.

У чому полягає процедура оцінювання і як вона відбувається. Є три основні критерії: це компетентність, або професійна кваліфікація, це дотримання етичних норм і це відповідність доброчесності — раніше такий критерій ніколи не згадувався. Оскільки в очах суспільства судді, у яких можуть бути надзвичайно дорогі автомобілі, або багато квартир, або вони десятки разів на рік їздять за кордон, виглядають дивовижно.

Звичайно, є судді, які відповідають загальним уявленням державної людини щодо його поведінки, способу життя. Особисто я вважаю, що суддя не має бути бідним. У судді має бути достатньо коштів, щоб він нормально почувався. У нього повинні бути гарні костюми, одяг, нормальний автомобіль, який не розвалюється, нормальна квартира тощо.

Сергій КОЗЬЯКОВ.

Можу сказати, що відповідно до закону, який набрав чинності у березні минулого року, всі судді повинні пройти первинне кваліфікаційне оцінювання. На сьогодні оцінювання пройшли майже 400 суддів — судді, які претендують на пожиттєве обрання, судді апеляційних судів, які розташовані у Києві. Як результат: 20 відсотків суддів, які подали у відставку ще до початку оцінювання, вирішили не проходити оцінювання за різних мотивів, 60 відсотків суддів успішно пройшли оцінювання.

Оцінювання відбувалося у два етапи. Перший етап — іспит, який проходить протягом усього дня, — анонімний тест, коли судді викладають усталену правову

позицію Верховного Суду України та зміст рішень Європейського суду з прав людини. У другій половині дня ми вже особисто спілкуємося із суддею, ми надаємо йому практичне завдання, він може підготуватися і надати свій варіант рішення. Нам не важливо, чи правильно він наприкінці вирішив, нам важливо розуміти, як він працює як суддя, як він іде до цього рішення.

Через тиждень ми із суддею обговорюємо так зване суддівське дос'є. Раніше такої теки із підібраними документами не було в Україні. Суддівське дос'є існує у багатьох країнах. У дос'є є документи, які підтверджують його освіту, його кар'єрний рух, також автобіографія — інформація про нього та найближчих родичів. Інформація про його рішення у розглянутих справах і його скасовані рішення. Це дуже важливо і говорить про якість роботи судді. Також у дос'є заноситься інформація фінансових (податкових) декларацій, з яких ми можемо дізнатися про майно судді. Є інформація про доходи судді, про нерухомість, автомобілі, а також про майно найближчих родичів. І, нарешті, інформація, яка є досить чутливою: це аналітичні матеріали Національного антикорупційного бюро, які раніше ніколи не надавалися. Тому що вона стосується не лише суддів, а й їхніх родичів, у тому числі на певний миттєвий період, і показує, наприклад, яке майно придбано суддею, його родичами, за які кошти, як давно, які саме автомобілі, квартири, земельні ділянки тощо.

Можу сказати, що багато суддів змогли дуже логічно і доказово пояснити свої витрати і придбання. Деякі не змогли, і для таких суддів ми оголосили перерву. Надали можливість краще підготуватися і пізніше надати нам доказову інформацію про ці витрати або придбання.

Що важливо: відповідно до закону будь-яка зацікавлена особа може бути присутньою під час цієї процедури. Завдяки технічним можливостям будь-яка особа практично може спостерігати за всією процедурою відбору суддів. Хочу підкреслити: так глибоко і в такій формі процедура оцінювання у світі ніколи не проводилася.

Коли така процедура добору суддів була закріплена законодавчо, довелося почути дуже багато критики. З одного боку, громадськість і політики казали, що це не приведе до результатів, треба все одно всіх суддів звільнити, якщо не одночасно — протягом року-двох, але всіх. А коли почали проводити відкриті оцінювання, на яких були присутні представники громадськості та журналісти, критика практично зникла.

Звичайно, не всім суддям подобається ця процедура, але ті, хто пройшли, надзвичайно задоволені. Оскільки, обговоривши майнові питання, з винесенням позитивного рішення щодо законності його придбання, суддя фактично отримує нульову декларацію. В цій частині до нього абсолютна довіра. Також він отримує довіру до нього як до фахівця після того, як він пройшов перші етапи процедури оцінювання.

А. Селіванов: Враховуючи розвиток цікавих міркувань професора С. Козьякова, як голови ВККС, слід пояснити логіку конституційного унормування. По-перше, необхідно врахувати, що кваліфікаційне оцінювання — це своєрідна заміна 5-річного випробувального строку для суддів, які потім мали призначатися Верховною Радою України на посаду судді безстроково. По-друге, кваліфікаційне оцінювання знімає спрощений підхід до судді як носія повноважень судової влади. Адже судді отримують при призначенні безстроково «мандат судової влади». Спілкуючись із суддями, зрозумів, що це — зовсім не путівка на курорт. Мандат символізує присягу на вірність Конституції і законам України, безумовну відповідальність перед суспільством. Саме про обов'язки служити суспільству вказує нагрудний знак судді, і тому його мандат — це не «золота медаль у спортивних змаганнях», а обов'язки дотримуватися стандартів (конституційних передусім) професійної діяльності. Це важливий крок до реформи правосуддя в інтересах суспільства і кожної конкретної людини. Проте мандат дає право на достойну оплату праці і належне застосування високих повноважень в судочинстві. Зрозуміло, що суддів-

ську діяльність через деякий час необхідно перевіряти, тобто оцінювати за певними критеріями, визначеними у Конституції і законах України. Таким чином, я спробую сформулювати новий образ судді, якого іменують «ваша честь». Ми виходимо з того, що суддя — це професіонал у правовому сенсі, це людина, яка глибоко поважає себе, високо цінує своє ремесло і невіддільний від нього спосіб життя. Тож кваліфікаційне оцінювання — це встановлені Конституцією і законами України процедури за критеріями та принципами служіння державі і суспільству.

Б. Львов: Ідеальні системи судоустрою не існує в світі. Інакше її б скопіювали всі. Головною проблемою сьогодні є недостатня довіра суспільства до судової системи загалом. Громадянин, який звертається до суду, через не завжди коректну поведінку судді в судовому засіданні не вважає себе рівним учасником процесу. На жаль, таке ставлення до нього інколи демонструє і сам суд. Відповідно людина, яка прийшла до суду для вирішення болісного для неї питання, не вважає, що її почули, не вважає, що їй дали можливість донести свою позицію. Або ще гірше, вона навіть має докази того, що її не чують. І, безумовно, наслідком цього є зниження довіри. Проте поведіння в судовому засіданні може бути і наслідком загальної досить невисокої культури. Але навички напрацьовуються. І перший досвід має набуватися ще в школі суддів. До речі, у Франції, наприклад, навіть якщо професор чи доктор наук виявить бажання стати суддею, то його шість місяців навчатимуть, як це робити. Він професор у власній справі, а суддю ще необхідно підготувати. Тому нині у процесуальних кодексах ніби плануються зміни. І питання відводу судді має вирішуватися не суддею, який розглядає справу, а іншим суддею, який участь у процесі не бере.

Анатолій СЕЛІВАНОВ.

А. Селіванов: Досліджуючи судову практику, можна стверджувати, що правосуддя є там, де сформувався і функціонує відповідальний і кваліфікований корпус суддів. Поки що такого професійно підготовленого до правосуддя резерву немає, немає також перспектив швидкого покращення і самого правосуддя.

Наприкінці вересня цього року набувають чинності зміни до Конституції, які встановили три важливі принципи: а) суддя обіймає посаду безстроково; б) на посаду судді претендує і призначається фахівець в галузі права із стажем професійної діяльності не менше 5 років і за віком не молодше 30 років; в) суддю неможливо притягнути до відповідальності за ухвалені судові рішення. На мій погляд, саме ці принципи відображають вирішальну умову незалежності судді, але слід було уточнити, що відповідальність судді була і має бути за неправосудні судові рішення.

Реформа судової влади принесла суддям скасування п'ятирічного випробувального строку на посаді судді, що, зрозуміло, замінюється таким інститутом, як кваліфікаційне оцінювання. Цей важливий інститут гарантії професіоналізму був закріплений парламентом у статті 127 Конституції України. Вступаючи на посаду, суддя отримує так званий правовий суверенітет, коли визначені такі критерії, як компетентність, доброчесність, освіта (бажано з магістерським дипломом) та стаж професійної діяльності. Правомірно виникає запитання, чому до статті Конституції ще додатково внесено вимогу перевірки законності джерел походження майна, можливих великих грошових вкладів у банках тощо. Хіба можна цей критерій зарахувати до кваліфікаційного оцінювання. Якщо прямого зв'язку з кваліфікацією суддів в цьому випадку не існує, то слід прийняти до уваги на майбутнє, що суддям дозволено займатися творчою роботою за сумісництвом, суддю-науковця із вищою кваліфікацією завжди охоче зараховують за сумісництвом викладати юридичні дисципліни тощо. Тому можна тільки вітати те, що суддя самостійно написав дисертацію, отримав наукове звання і на високому професійному рівні здатний відправляти правосуддя. Проте не можна не помічати вже численні

Богдан ЛЬВОВ.

випадки звільнення найдосвідченіших суддів апеляційних і вищих судів. Це вкрай негативна тенденція зниження професійної кваліфікації самих судів.

Для підтвердження вказаних критеріїв оцінювання кожного судді (крім суддів Конституційного Суду) згідно зі статтею 131 Конституції передбачено створення спеціальних органів у системі правосуддя: Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної комісії. Таким чином, законодавцю ще потрібно впровадити конституційну модель у законні матеріального і процесуального права.

Б. Львов: Суддя не має нести відповідальність за правову позицію, яку він виклав у справі. У всьому світі визнано, що письмовий результат роботи судді, який оформлюється у судовому рішенні і ним підписаний, — це найкращий спосіб перевірити компетентність судді, а також те, як він працює. Досить легко проаналізувати причину скасування судових рішень, навіть запитати того суддю, чи зможе він пояснити, як він працює над помилками, усуває їх або повторює знов і знов. І це, з точки зору оцінювання, дає можливість визначитися стосовно судді. Саме практика роботи судді дає найбільш якісний і фактурний матеріал для оцінювання. Що стосується відбору кандидатів з числа науковців чи адвокатів, які також нині можуть стати суддями, то тут буде важче визначити їх спроможність працювати суддею.

— **Наскільки сьогодні критерії оцінювання судді, які застосовує ВККС, є досконаліми?**

С. Козьяков: Хочу нагадати, що ми менш як півроку працюємо за такою процедурою, де застосовуємо цю кількість критеріїв. Це більше схоже на пілотний проект, а от в наступній процедурі, яку ми оголосили національним проектом, яка буде у другій половині цього року, ми застосовуватимемо дещо більше критеріїв. Це стосуватиметься формування суддівського корпусу Верховного Суду. Цей конкурс має проходити із застосуванням процедури кваліфікаційного оцінювання. Також буде застосовано процедуру психологічного оцінювання. Тобто будуть психологічні тести, за допомогою яких оцінюватимуть, зокрема, і такий критерій, як стресостійкість.

У відборі до Верховного Суду братимуть участь не лише судді. Претендуватимуть на посади науковці, представники різних напрямів юридичних професій. Але для всіх є такий критерій — вони мають мати стаж не менш як 10 років. Одразу піднімаємо планку досить високо. Водночас у нас з'являється проблема, як порівнювати між собою претендентів. Ми подумали, що питання, які ми ставитимемо представникам кожної з цих професій, можуть бути однакові. Наприклад, той само анонімний тест і виконання практичного завдання можуть бути для всіх однакові. Для адвокатів, які представляли інтереси клієнтів у судах (підкреслю, не просто адвокатів, а саме тих, хто брав участь у судових процесах), думаємо, мають бути розроблені окремі критерії оцінки. А от з науковцями буде трошки важче. Так от, ми виставлятимемо бали за професійні досягнення всім категоріям претендентів однакові, наприклад, 100 балів. А потім порівнюватимемо кількість цих балів.

У законі зазначено, що новий Верховний Суд має бути сформований протягом 6 місяців після набрання чинності закону. Тобто 30 вересня набирає чинності закон, плюс шість місяців — і у нас має бути новий Верховний Суд. Хочу навести декілька прикладів щодо науковців-суддів. Під час оцінювання майже 400 суддів ми побачили декілька десятків кандидатів юридичних наук. Усім я особисто поставив запитання щодо теми дисертації, наукових керівників, опонентів, статей, які вони видавали. Майже всі фахово, серйозно, ґрунтовно розповідали про цей бік своєї діяльності. І тут ми додаємо «плюси», бо це свідчить про здатність підвищувати фаховий рівень судді. А от одна суддя, на жаль, не змогла згадати, хто у неї був науковий керівник, хоча вона начебто захистилася за три місяці до дати оцінювання. І ми змушені були оголосити перерву до визначення з такою суддею.

Особисто я вважаю, що в новому Верховному Суді мають бути юристи-науковці та

юристи-практики. Чому? Тому що Верховний Суд отримуватиме надзвичайно важливі нові повноваження, в тому числі у нас фактично буде інститут прецеденту, як в англосаксонському праві, коли рішення певної найвищої судової інстанції є обов'язковим при вирішенні аналогічних спорів в інших судах. Мені здається, якщо ми сформуємо відповідно до нових вимог Верховний Суд, то вся судова система, досить швидко, «прийде до тями». І негаразди, які є в різних інстанціях, будуть нівельовані.

— **Сергію Юрійовичу, ви сказали, що Вища кваліфікаційна комісія за декілька місяців цього року фактично розглянула лише 400 кандидатів на посади суддів. А всього в Україні десь вісім тисяч суддів. Як довго кваліфікаційна комісія працюватиме над отією первісною оцінкою і коли народ може відчутти реальні зміни в правосудді, що там справді вже працюють люди, які мають право «творити справедливості»?**

С. Козьяков: Оцінювання 381 судді почалося 17 лютого і було завершено 6 червня цього року. Воно здійснювалося за двома різними процедурами: за першою відбувалося оцінювання суддів, які претендують на безстрокове обрання, а за другою — комісія мала визначитися щодо рекомендації суддів на безстрокове обрання за результатами оцінювання.

Я хочу нагадати, що у нас майже десяток процедур, зокрема і дисциплінарна, яку ми тепер передаємо у Вищу раду правосуддя. Є певна кількість годин, яку ми, як колективний орган, можемо провести під час засідань. Був час, коли ми проводили ці процедури комісією у повному складі. Тепер ми організували роботу колеґії по троє членів комісії. Це пришвидшило роботу. Нині нова редакція закону про судоустрій дає змогу комісії самостійно вирішувати всі ці організаційні питання.

Останніми роками судді і судова влада були під пресом надзвичайно жорсткої критики політиків, засобів масової інформації і суспільства. Це привело до того, що сотні, скоро це будуть тисячі, суддів подають у відставку. Вони не витримують психологічного тиску, образ, звинувачень, інколи безпідставних. У результаті буде таке, що до кінця року тисячі дві, або й більше, суддів звільняться. До чого це призведе? Можу сказати, що сьогодні, за даними статистики, 95 судів в Україні мають менш як п'ятдесят відсотків заповнених посад суддів. Є суди, де працює один суддя з п'яти. Він не може піти у відпустку, він не може захворіти. До того ж порушується мета, з якою було запроваджено автоматизований розподіл справ, — майже всі справи розподіляються на того самого суддю. А є суди (було три, тепер їх два), де не працює жоден суддя, і відправлення правосуддя там зупинилося.

Сергій КОЗЬЯКОВ.

Нам терміново потрібно здійснювати заходи з наповнення новими суддями. А щоб підготувати нового суддю відповідно до чинного закону, потрібно мати п'ять років стажу, 30 років вік, повну юридичну освіту і 12 місяців навчатися в Національній школі суддів, плюс певні процедури оцінювання та обрання — це ще до 12 місяців. Отже, загальний час становить майже два роки. І це ще без гарантії того, що особу буде призначено суддею. До того ж не слід забувати, що Національна школа суддів здатна прийняти лише 120—150 осіб на рік. Звичайно, є й інші можливості формування суддівського корпусу. Закон надав можливість за скороченою процедурою брати на посаду судді помічників суддів, які пропрацювали не менше трьох років. Але це знову дві-три сотні, а не потрібних декілька тисяч. Безумовно, все це може істотно вплинути на якість судового процесу, на строки розгляду справ.

— **Дякуємо за зустріч. Сподіваюся, що на нашому столі пролунали слушні і важливі думки, пропозиції, які почують законодавці. Нашому законодавчому органу є над чим ще працювати в частині організації кваліфікаційного оцінювання, удосконалення кадрового забезпечення судової системи України, щоб не довести систему до того колапсу, про який ми говорили.**

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...запобігли розкраданню й контрабанді

Протягом усього декількох днів співробітники СБУ у взаємодії із представниками Національної поліції, прикордонниками та працівниками державної фіскальної служби України запобігли контрабандному переміщенню через російсько-український кордон партії товарів і припинили функціонування нелегальної бази оптової торгівлі нафтопродуктами. Крім того, під час збуту наркотичних речовин затримали співробітника поліцейського батальйону спеціального призначення ГУ НП у Луганській області.

За попередньою оцінкою, загальна вартість контрабандного вантажу, підготовленого для незаконного переміщення в РФ, становить 3 млн. грн. Зловмисники зберігали його в гаражі на промисловому майданчику в селі Новобіла Новопсковського району. Правоохоронці встигли вчасно: до контрабанди були підготовлені генератор «KONLEF», асинхронний двигун, велика кількість запчастин до сільськогосподарської техніки, біологічні харчові добавки вітчизняного й закордонного виробництва тощо. Вони були вилучені, і нині встановлюються особи, причетні до організації контрабандного каналу.

У Рубіжному співробітники СБУ й Державної фіскальної служби припинили функціонування нелегальної бази оптової торгівлі нафтопродуктами. Об'єкт розслідувався в одному з допоміжних приміщень колишньої автобази в промисловій зоні міста. Зловмисники закуповували паливо на чорному ринку в сусідніх районах і мікроавтобусом УАЗ транспортували в Рубіжне. Для цього вони оснастили салон п'ятьма 200-літровими бочками й саморобною помпою для закачування ПММ. Дизельне паливо реалізовувалося водіям вантажівок і сільгосптранспорту за нижчими цінами, ніж на АЗС. За місяць ділки збували майже 16 тонн дизпалива. Під час обшуку правоохоронці вилучили на нелегальній нафтобазі приблизно 7 кубометрів нафтопродуктів сумнівної походження, саморобне обладнання для перекачування палива й гроші, виручені від чергової реалізації товару. Організатори незаконного бізнесу встановлені, а джерело походження палива з'ясовується.

Навесні поточного року в поле зору Служби безпеки потрапив один співробітник поліції. Оперативники спецслужби встановили, що він систематично збував наркотичні засоби й психотропні речовини місцевим жителям. Правоохоронці провели чотири оперативні закупівлі, під час яких підтвердили причетність цієї особи до збуту марихуани й амфетаміну. Під час обшуку за місцем проживання в поліцейського вилучена сировина рослинного походження, а також обладнання і хімічні реактиви, які зазвичай використовуються для виготовлення амфетаміну. Поліцейський постане перед законом.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

...обшуковують державні структури

Правоохоронці підозрюють чиновників Департаменту інфраструктури Сумської міськради у привласненні бюджетних коштів.

За гроші територіальної громади в обласному центрі встановили індивідуальне опалення у багатопверхівці на вул. Роменській, 110, але на той момент, коли здійснювали модернізацію, мешканці двох квартир уже впорались із нею самостійно. Тож слідчі поліції та прокуратури обшукали департамент, щоб вилучити акти виконаних робіт та кошторис витрат. Головне питання: чи включили до них роботи, насправді виконані за кошти мешканців?

Того ж дня слідчий відділ прокуратури Сумщини здійснив обшук головного управління Державної фіскальної служби в області. Один з керівників Сумської митниці розпорядився «зливати» відомчу інформацію на комп'ютер податківця, тому учасникам такої домовленості загрожує обмеження або позбавлення волі строком до 5 років за незаконне втручання в роботу комп'ютерної мережі.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

Лісомисливські господарства Луганської області стали переможцями в торгах із закупівлі паливної деревини для Національної гвардії України. Загальний об'єм постачання становитиме 2961 кубометр вартістю понад 1,2 мільйона гривень. Поставити деревину мають до першого жовтня 2016 року, тобто до настання холодів, повідомляє наш власкор Павло Воронцов

Уміємо, хочемо працювати і жити у мирі

Керівник Луганської військово-цивільної адміністрації Юрій ГАРБУЗ (на знімку) розповів нашому кореспондентові про свої проблеми, успіхи, плани і заповітну мрію.

— Юрію Григоровичу, наближається термін, який ви собі намітили, вступивши на посаду керівника області — 100 днів. Ви можете зізнатися собі: тут, брате, ти працював добре, на найвищий бал, а в цьому місці треба ще потрудитися.

— Прийнявши посаду, я насамперед склав «дорожню карту», у якій визначив головні магістралі своєї діяльності. Одне з моїх першорядних завдань — поставити на ноги систему охорони здоров'я області. Як відомо, бажання і наполегливість потрібно підкріплювати фінансово. Але тільки нещодавно на засіданні бюджетного комітету Верховної Ради народні депутати підтвердили виділення нашій області 1 млрд. 29 млн. грн. Тепер гроші є, але я втратив час — більше місяця по тій програмі, яку собі намітив, і з перших днів готовий був узятися за її виконання. І втрачу ще. Почнуться тендери, а це ще плюс 70 днів, інші процедури, і в підсумку необхідні процеси, підкріплені фінансуванням, можливі тільки ближче до осені. Це не моя провина, але, на жаль, так склалося, незалежно від мого бажання. А я поставив завдання, щоб під кінець року в нас була обласна лікарня, найсучасніший центр обстеження, який би відповідав найвищому рівню в Україні.

Я вже говорив про це і ще скажу: не хочу відроджувати стару медицину, а створюватиму нову систему охорони здоров'я, яка справді стоятиме на сторожі здоров'я людини. На кількість населення, що перебуває на підконтрольній нам території (це приблизно мільйон людей), обласній лікарні слід мати 300 ліжок: 100 зосередити в Старобільську і 200 ліжок створити в Северодонецьку. Тоді медичне обстеження нашому населенню обходиться не в 14 тис. грн., як нині, а в найліпшому разі безплатно чи з мінімумом витрат. На жаль, сьогодні жителям області доводиться їхати до Харкова, витрачати значні кошти на дорогу, обстеження, лікування тощо. Тільки-но в область зайдуть гроші — одразу переводимо їх на охорону здоров'я. А ми маємо намір виділити на медицину 500 млн. грн.

Звичайно, сьогодні мені щось зробити вдалося, щось ні, але я не відмовився від своєї мети й знаю, як її досягти. Так, я планував усе зробити глобально: купити для обласної лікарні будівлю, швидко її відре-

монтувати — і до Нового року відкрити. Але коли торкнувся глибини питання, з'ясувалося, що в охороні здоров'я, крім інших, існують ще й великі проблеми з кадрами. Добре, купимо нове сучасне обладнання, а хто на ньому працюватиме?

Складно вирішується питання продуктової безпеки. Аграрний Фонд України не підписує документи на зберігання зерна на території області: а раптом війна, а раптом не зуміємо вивезти збіжжя? Вибили тільки резерв на 30 тис. тонн зерна, возимо його на елеватори. Але цього мало.

— Держава не хоче ризикувати?

— Ні. Гадаю, тут інша причина. Але називати її не буду, щоб не нашкодити. Боюся, що втрачу ниточки взаєморозуміння, які намагаюся розв'язати, і тим самим поставлю бетонну плиту на шляху розв'язання проблеми. Моє завдання — зберегти зерно в області, якнайбільше його переробити й використовувати на потреби населення. Сьогодні до 40 відсотків хліба область завозить із Донецької та Харківської областей. Треба виправляти ситуацію.

— За вашим наказом проведення всіх тендерів сьогодні триває у супроводі правоохоронних органів. Власне, так було і раніше, однак не було таких успіхів, як зараз. Скажімо, тільки за останні два місяці, за час вашої каденції, співробітників служби із захисту економіки НПУ вберегли від розкрадання 5 млн. грн. Що спрацьовує, на вашу думку?

— У поліції змінилися підходи. На перше місце поставлено превентивну роботу, а не так, як було раніше: доведемо до злочинства, до злочину, а потім починаємо розслідувати. Сьогодні на очах кожна державна копійка. Що я прагну полатати, то це нинішню систему. Скажімо, заходять в область компанії: одна головна, а інші — для гри. Я порушую питання інакше: якщо береш участь у тендері, то роби це чесно. Берешся будувати дороги — заходь зі своєю технікою, людьми, технологіями і працею. А не так, як буває: зайшла до нас компанія з Києва, Дніпра чи Харкова, виграла тендер і, у найліпшому разі, частину його продала нашим дорожнім підприємствам. От із цим ми й ведемо боротьбу за допомогою правоохоронців.

І, як бачите, перші успіхи вже є.

Думаю, що й тендери по медицині ми зробимо прозорими, щоб жодна гривня не пішла «наліво». До речі, зібралися купувати рентгенапарат і з'ясували, що потрібно пройти масу посередників-гравців, втративши на кожному з них певну суму коштів. Отож шукаємо варіанти.

— За останні два роки, доки в області триває АТО, з'явилася така тенденція, як самозахоплення аграрних земель деякими фермерами. В області розпочато боротьбу із цим явищем. Чи успішно вона йде?

— Велика частина землі в області гуляє. Не в практичному сенсі слова — не обробляється. Обробляється, тільки гроші не йдуть у бюджет. У кожному районі є такі факти, причому землі захоплюють великими територіями, користуючись відсутністю пайовиків. Це серйозні проблеми з пайовиками, оподатковуванням, і ми із цим боремося.

— Після свого призначення на пост голови ОДА ви заявили, що найпершою справою, і це буде в липні, почне працювати одне з найпотужніших підприємств області — Северодонецький «Азот». Другий місяць літа вже завершився, а підприємство продовжує стояти, і жодних передумов до того, що воно «прокинеться», поки що немає. Ви дійсно вважали, що вам під силу розв'язання цієї суперскладної проблеми? І як ви вирішите її сьогодні — поодиночці чи разом із власником?

— Запустити «Азот» для нашої області дуже важливо з багатьох причин — соціальних, економічних, політичних. Від 6 до 8 тис. осіб нині без роботи. З другого боку, аграріям потрібні мінеральні добрива, скоро розпочнеться посів озимих. Везити добрива з інших регіонів — дорога

логістика. На жаль, або на щастя, я не спілкувався із власником «Азоту», у мене є зами й радники, які займаються цими питаннями. Зізнатися, коли я прийшов на посаду, то не знав усієї глибини цієї проблеми. Зараз розібрався. На жаль, ми поки що не можемо запустити завод, хоча деякі домовленості вже є, поки не матимемо запасного резерву електропостачання. Найближча перспектива розв'язання цієї проблеми — кінець поточного року. Зараз ремонтується електролінія, що йде від Щастя на Михайлівку потужністю 200 кВт. Як відомо, ЛЕП не працюють через пориви й неможливість їх відремонтувати через постійні обстріли бойовиків. Що ж стосується підключення області до Єдиних Енергетичних Систем України, то це може відбутися тільки через рік-півтора. Робота в цьому напрямку триває.

— Ви багато разів повторюєте фрази: робити з нуля, створювати нове... А з ким ви збираєтеся це робити? Відомо, що в області — велика проблема з кадрами.

— Я хочу розробити нові підходи у своїй роботі, у тім числі й з кадрами. Мені, як і кожному керівникові, потрібні гарні менеджери, у яких горять очі, у яких маса ідей і вони знають, як їх втілити в життя. Наприклад, сьогодні потрібні такі люди для розв'язання проблем аграрного сектору. Є кадрові проблеми в охороні здоров'я. Хто краще працюватиме: той, хто має професійний досвід, отриманий у мирний час, коли все працювало, і система була налагоджена, чи людина без досвіду, але із чітким розумінням, баченням, як вийти зі складної ситуації? Для мене важливо, якщо в керівника є «дорожня карта» і він знає, що і як потрібно робити. На жаль, з боку окремих ке-

рівників сьогодні доводиться випробовувати серйозну протидію. Їм не потрібна реформа, вони не хочуть напружуватися, а працювати у звичному розмірному ритмі, по-старому й не завжди легально. Такий опір, зокрема, ми зустрічаємо з боку автоперевізників і, що найприкраще, — з боку керівників охорони здоров'я. «Які реформи? Не треба нас чіпати», — кажуть вони.

— Вирішуючи кадрові проблеми, ви ініціювали «інститут радників». Що це вам дає?

— Офіційно в мене тільки один штатний радник, але кілька людей, зізнаюся, проходять перевірку, працюють в адміністрації в ролі радників неофіційно з тим колом питань, які хотів би їм доручити. Я бачу їх у справі: справляється з роботою — добре, ні — будемо прощатися. Я шукаю. Інститут радників допомагає мені набрати команду, у якій ніхто не гальмує. Може, це грубо прозвучить, але... Одне слово, коли я був фермером, то тривалий час працював із кінями. Як зрозуміти, коли в трійку запрягаєш коней, чи тягтимуть вони однаково? Один може бути сачком, а інший — роботягою. Хочу створити таку команду, щоб усі з однаковою силою тягли в одному напрямку. Моя система така: прийняв як радника, дав певний шматок роботи й спостерігаю: побіг, пішов чи сів на стілець і надув губи. Я визначився: дякую, наступний.

Маю зазначити, що у вирішенні кадрових проблем зіштовхнулися з тим, що тепер усі призначення у вищих ешелонах влади треба проводити за конкурсом. Але як це зробити — ніхто не знає. Механізму немає, він не запрацював, і це — серйозна проблема.

— Учора ви ще були народним депутатом, ух-

валювали закони, а сьогодні — керівник області який на місці бачить, які закони працюють. Вважаєте, що для території АТО законодавчих інструментів достатньо?

— Я не сказав би, що мені сьогодні не вистачає якогось законодавчого інструмента. Але під ці закони потрібні кошти, щоб відбудувати, підняти зруйноване господарство області. У моєму розумінні, нашу підконтрольну частину області треба зробити кращою: кращими повинні бути дороги, будинки, школи тощо. Потрібно довести і окупованій частині області, і країні, і всьому світові, що ми вміємо, хочемо працювати і жити у мирі. І це не гучні слова. Це позиція, і її треба дати відчутти. А от керівникам фракцій у Верховній Раді хотів би побажати, щоб партії, які представляють їх у нашому регіоні, змінили свою політику. У нас іде війна, тому не треба одного втягувати в конфлікти, каламутити воду... Треба виявляти мудрість.

— Складне ви ставите завдання. З населенням можна домовитися, а з політиками, як доводити життя, це зробити важко.

— Адже я з Верховної Ради пішов ще й тому, щоб показати, довести, що за бажання все можна зробити.

— Юрію Григоровичу, а у вас, як керівника області, є заповітна мрія?

— Заповітна? Ця мрія стара, але з часом вона обростає новими платформами. Хочу на території 50—60 гектарів десь, скажімо, у Кременському районі, створити карту України й щоб там було представлено кожний регіон країни — Полтава, Львів, Ужгород, Черкаси... Кожний із них побудував би на цій карті свої історичні об'єкти, створив свою міні-територію. Або інший варіант: Полтава будувє свій будинок для переселенців, Вінниця — свій. У своєму стилі, зі своєю традиційною архітектурою. І вулиці називатимуться так — «Полтавська», «Львівська»... Багато років тому, ще будучи фермером, я починав створювати таку історичну територію в себе на батьківщині — у Міловському районі — і намагався перенести сюди старі хати, але вони були такі старі, що розсипалися. Спроба завершилася розчаруванням, але від самої ідеї я не відмовився. Така рукотворна карта об'єднає всі міста України, представники яких захищають нашу луганську землю від російських бойовиків.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Фото прес-служби Луганської ВЦА.

Ціна правди безцінна

**РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ,
КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ**

Днями весь світ вшановував жертв і згадував наслідки російського вторгнення в Грузію. Вісім років тому (08.08.08) Росія заявила про агресію «братів» із гірської країни і ввела на її територію війська. Так само підло й негідно для «цивілізованої» держави, як і на територію незалежної України. Тоді Кремль учергове переписав історію, перемалював карти, залякав або прикормив газом найближчих сусідів... Ціною чужої крові й гарматного м'яса російських покірних і безглуздих синів. Але час розплати прийде і «братерські» міфи розвіються. Адже багато хто в Росії не підтримує вбивчу політику путіна й пише: «ціна миру й незалежності України безцінна», «ваша перемога важлива й для нас»... Як для багатьох українців значущі щирі слова жителів Росії.

Михайло МАРКІН
(Краснодар):

— Моє бачення конфлікту на Донбасі — це складова загальної концепції нинішнього режиму в РФ: вектор імперіалістичного розвитку на пострадянському просторі, державний (олігархічний) капіталізм, незмінюваність влади, насадження ідеології «руського міра». Це реальний шлях до деградації суспільства і держави! Такі режими живляться винятково війнами під пристойними приводами. Поки у владі Путін і Ко, миру не чекайте.

Я шкодую лише про те, що за пострадянський період ні російське, ні українське суспільство не змогло створити громадських інститутів влади, а режими з «вертикально ручним управлінням» — це завжди тоталітаризм, провідні олігархи-кровососи і як наслідок — регрес країни. Це завжди призводить до смуту! Завжди! І ні гроші від вуглеводнів, ні імперська ідеологія, ні релігія від цього не врятують. В Україні процес очищення вже розпочався. Так, втрати колосальні, війна на два фронти: «внутрішній» (із метастазами корупції, з відсутністю судово-правової системи, з неефективною роботою органів влади) і «зовнішній» (зі зрадниками й військовими злочинцями, з колабораціоністами та зовнішнім ворогом). Але повторюся: в Україні цей процес уже йде й закінчиться раніше й цілковитою перемогою українського демократичного суспільства. У РФ поки що багато з рідоти шовінізму, релігії та апатичності суспільства. Тримаємо кулаки за Україну.

Igor КОНСТАНТИНОВ
(міжнародник-економіст, живе в Москві):

— Війна на Донбасі, страшні бої, катування, знущання, інформаційна брехня, георгіївські стрічки — це все для мене жахливі враження... Понад тисячу кримінальних справ порушено слідчим комітетом Росії за фактами участі росіян в ІГЛ.

А от за фактом участі росіян у війні на Донбасі було порушено, здається, лише кілька справ. Стосовно росіян, які воювали на боці України, національна Гвардія в Україні створювалася два роки тому. Основою її стали загони самооборони Майдану, якщо не помиляюся. Нацгвардія України була відправлена одразу в зону боїв з Росією.

А Кремль створює іншу, внутрішню, гвардію, яка боротиметься з місцевим населенням — росіянами.

Із початком Майдану, подій у Криму й війни на Донбасі багато росіян боялися їздити в Україну. Сьогодні, за моїми спостереженнями, в багатьох

Антивосний мітинг у Москві.

росіян, крім остраху, з'являється нелюбов (якщо не сказати ненависть) до України й усього українського. Падіння життєвого рівня, санкції, припинення, спричинені обмеженнями у свободі пересування, в асортименті продуктів на полицях магазинів, практично цілковитою заборонаю свободи слова тощо, — все це багато в чому пов'язується з Україною. Що зовсім не так, звичайно. Просто так улаштований середньостатистичний росіянин. Він звинувачує інших, але не себе. Опитування також кажуть, що в росіянина два вороги — США та Україна. І я вірю цим опитуванням. Читаю чергове інтерв'ю злочинця Гірка (Стрелкова). Неправильно його цитувати, але слова знакові. Він сказав, що Росія тільки з Києвом Росія, а без Києва — РФ (ерефія). Правильно каже. Без Києва навіть не ерефія, а азійський султанат.

Хоч яка важка ситуація в Україні — війна, важке економічне становище, вбиті, каліки, біженці, — але є багато людей, як мені здається, котрі знайшли себе в цей важкий час, ставши волонтерами, добровольцями, і стали... щасливі, допомагаючи людям. Це такий парадокс, але ці люди, бачачи навколо себе жахи війни, отримують глибоке задоволення від своєї важкої й небезпечної роботи. Вони пишаться собою, вони чують слова подяки й бачать усмішки й очі людей. Хтось кинув роботу, а хтось був безробітний. А всі разом ці люди роблять величезну справу для себе й для тих, кому вони допомагають.

Нещодавно їздив у Бердянськ на Азовському морі —

дуже багато відпочивальників. Яскравим приморським серпневим днем у будинку культури в центрі міста поруч із приморською площею місто прощалося зі своїм земляком Юрієм Ковалем, командиром бронемашини 93-ї механізованої бригади ЗСУ, котрий загинув у зоні проведення АТО в ніч із 29 на 30 липня в районі Лисичанська. Проводжали Юрія сотні людей. На колінах... Перехожі зупинялися, як укопані, біля велелюдної процесії. Дивилися на людей, що стояли на колінах біля будинку культури. На площу, атрак-

збройного формування або участь у ньому».

Після притягнення до кримінальної відповідальності всіх винних осіб, конфлікт в Україні припиниться автоматично, тому що конфліктувати вам не буде з ким.

Світлана СЕРГЄЄВА
(із Санкт-Петербурга, живе в Грузії):

— НЕНАВИДЖУ кримнашистів, совок, бурятських танкістів, російський наскрізь брехливий параноїдальний шизофренічний зомбіашик,

бандитську жадібно-чекістську російську владу... Росія не може бути успішною країною, поки гроші її платників податків розтрачуються на зрадництва, підлості, вбивства, неправду, підкуп, шантаж по всьому світу. Росія стане успішною країною, коли знищить усіх спадкоємців НКВС у собі. І це відбудеться приблизно років через 50. Ми не доживемо, з тих, хто нині живе, до нормальної державності в РФ, тож спимо спокійно і просто дистанціюємося від Росії. Що далі — то краще.

Олена ЗАВЕЛЬСЬКА
(Санкт-Петербург, художник, поет):

— Моя думка щодо конфлікту на сході України цілком однозначна — це провокаційна, агресивна й мерзенна політика Росії, готової піти на будь-яку підлість, щоб зберегти у владі злодіїв, негідників і мерзотників. Що стосується українців, то щиро вважаю, що для них, для вас, настає час, коли населення перетворюється на НАРОД, народ, готовий прийняти на себе всю міру відповідальності за свою долю, за долі майбутніх поколінь. Зрозуміло, що одних намірів мало. Необхідні свобода, непохитність і терпіння. Зрозуміло, що українці, на відміну від більшості росіян, усвідомлюють, що слова про людську гідність і свободу, справжню свободу, — не порожній звук. Від усього серця бажаю українському народу знайти ці свободи, перемогти всі хвороби, якими інфікувала більшовицька Росія.

Підготувала
Натяля ЯРЕМЕНКО.
Фото Олексія ДМИТРИЄВА.

Кремлівське опудало

Нещодавно зоологи провели цікавий експеримент: у вольєр до амурського тигра поставили виготовлене з пінопласту опудало тигра в натуральну величину, вставивши в нього динамік, що видавав ричання. Смугастих хазяїн вольєра весь день здалеку розглядав і обнюхував непрошеного «гостя», а коли вранці зоологи зазирали у вольєр, побачили тільки шматки від опудала.

Це дуже нагадує те, що відбувається в Донбасі. У цьому регіоні, як зоологи в тому вольєрі, люб'язний північний сусід установив аж два опудала одразу: «ДНР» і «ЛНР», які намагаються зображувати справжніх «тигрів»: грізно ричать, щоб залякати Україну. Особливо старається «звір» під назвою «ДНР». Не минає дня без того, щоб її ватажок не ричав, посилаючи прокльони й погрози на адресу України: обіцяє дійти до Києва, щоб «визволити» країну від міфічних «бандерівців» і націоналістів, дати народу волю, покарати всіх, хто нібито пригноблює трудящих. На кшталт Степана Разіна, який провіщав: «Я прийшов дати вам волю!».

Навіть страшно уявити, що це за «воля» була б, якби, не дай Боже, справдилися ці маячні мрії й задуми. Нова влада вже виявила себе в Донбасі повною мірою, намагаючись нагнати на людей більше страху, діючи за радянським зразком: усе закрити, заборонити, придавити, задушити. Наявні газети й телеканали одразу було прикрито, в «ДНР» немає місця тим, хто мислить інакше, не згоден з політикою влади. Оголошено, що на вибори не допускають партії, які не поділяють погляди новоявлених правителів. Хочуть у такий спосіб досягти повної й загальної однодумності. Намагаються зганьбити й видворити спостерігачів від ОБСЄ. А для видимості демократії організують за російським прикладом так звані праймеризи, чим смішать увесь світ: куди кінь із копитом, туди й рак із клешнею. Осміливши, він уже диктує українському уряду умови замирення: відсторонити чинну владу, звільнити всю територію області й надати «ДНР» цілковиту самостійність.

І смішно, і сумно. Усе б нічого, але найсумніше в тому, що грізний рик російського опудала дехто не тільки із числа місцевого населення, а й за кордоном, сприймає всерйоз і намагається переконати світ у тому, що це справжній звір. А тим часом це лишень опудало, яке тільки ричить.

Алла КРАЮШКО.
Донецьк.
Мал. автора.

У «ДНР» немає місця тим, хто мислить інакше, не згоден з політикою влади

У Сумах правоохоронці затримали 39-річного водія маршрутки у стані наркотичного сп'яніння. На кінцевій зупинці у нього вилучили шприц з невідомим умістом. Якщо підозра підтвердиться, водій потрапить за ґрати на термін до трьох років, *дівався наш власкор Володимир Чернов*

У Вучковому на Закарпатті оригінально відсвяткували день села. За ініціативи голови сілради Людмили Попович тут відбувся фестиваль «Смак меду». Гостей свята дивував пам'ятник... бджолі (**на знімку**), який встановлено на честь фундаторів селекції та репродукції карпатських бджіл, *повідомляє наш дописувач Василь Пилипчинець*

Випускникам ПТУ доплачують, щоб вони «прижилися» на заводі

Цьогоріч на Кременчуцький автомобільний завод працювали 43 випускники трьох місцевих професійно-технічних училищ. Водночас єдине в нашій державі підприємство, що виготовляє великовагові вантажівки, запропонувало згаданим навчальним закладам заповнити 81 вакансію, бо бракує слюсарів, фрезерувальників тощо. Власне, тих, кого готують у ремісничих училищах.

Однак далеко не всі випускники того чи іншого ПТУ «приживаються» на заводі. Скажімо, минулого року з 88 вчорашніх «петеушників» на КраЗі закріпилися лише 40 осіб, іще 13 вирішили продовжити навчання у вишах, решта — попрощалися з заводською прохідною назавжди. Щоб спонукати молодих робітників та інженерно-технічних працівників залишатися на підприємстві, тут розробили та ввели в дію нове положення про їхнє матеріальне стимулювання.

Пільги та компенсації для них є досить вагомими. Зокрема, з урахуванням того факту, що при виконанні виробничих норм і завдань новачки не можуть тягатися з тими, хто працював на заводі по 20—30 років, зарплати досвідчених робітників і випускників ПТУ бодай частково вирівнюють доплатами останнім протягом першого року їхньої роботи. У перші три місяці доважок до реально заробленого становить 20 відсотків від «мінімалки». Далі він постійно збільшується, сягнувши половини того мінімуму в останні три місяці початкового року. Звісно, такі доплати здійснюються тільки за відсутності порушень трудової дисципліни.

Водночас учорашнім учням профтехучилищ у перший рік їхньої роботи на підприємстві компенсують частину вартості харчування в заводських їдальнях із розрахунку 15 гривень на день. При цьому іногородні молоді працівники забезпечуються місцями в гуртожитку. Не менш важливо й те, що за кожним випускником ПТУ на КраЗі закріплюють досвідченого наставника. Кваліфікована допомога останнього також стимулюється разовим матеріальним заохоченням у розмірі 30 відсотків його середньомісячної зарплати. Цими та іншими стимулами на заводі сподіваються не лише заповнити вакансії (на сьогодні їх тут майже 120), а й стабілізувати трудовий колектив, який сьогодні налічує понад 3,6 тисячі працівників.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

У цехах КраЗу чекають молодих робітників.

Фото з архіву автора.

Казкове містечко подарувала родина підприємців

У кам'янському сквері по проспекту Свободи тепер є справжнє казкове містечко. Яскравий дитячий майданчик для малечі рідного міста власним коштом встановила родина підприємців — Ольга і Артем Коропенки.

На території для дитячого дозвілля є будиночки, гірки, гойдалки, пісочниці — усе, що потрібно малюкам для гри. «Розквітлі» і сірі бетонні парапети — на них зобразили казкових персонажів та героїв мультфільмів. Є тут і казкові скульптури, наприклад, добре знайомі дітям Маша та Ведмідь.

Як повідомляє прес-служба міськради Кам'янського, подружжя займається благодійністю відтоді, як вони познайомилися. Для чоловіка із дружиною це — спосіб життя. Раніше подружжя допомагало дітям із складними хворобами, лікарням. «Деякі ситуації сприймалися дуже близько, тож із часом з'явилася ідея зробити якийсь веселе свято. А немає більшої радості, ніж дивитися, як сміються діти. Наша дочка також любить гуляти біля цього фонтана і кататися на гойдалках», — розповіли Артем і Ольга під час відкриття майданчика, яке відбулося цього понеділка. Подружжя передало дитячий майданчик на баланс міста, і у подальшому його технічним обслуговуванням займатимуться комунальники. Очільник Кам'янського Андрій Білоусов вручив доброчинцям почесні грамоти та подяки за активну участь у розвитку та житті міста.

Галина НЕРЕТІНА.
На знімку: в ігровій зоні є все необхідне для цікавого дозвілля.

Фото прес-служби Кам'янської міської ради.

Змагання для немовлят, мам і татусів

У Хмельницькому провели фестиваль здорового батьківства. Головними учасниками стали малюки, котрих мами годують своїм молоком. Жваві, активні, веселі дітки мали переконати, що саме таке годування є запорукою здорового розвитку.

Для дітей організували різні веселі змагання. Спочатку вони намагалися спіймати райдужні мильні кульки, потім змагались у повзанні навипередки. Щоб нащадки здолали цю дистанцію, батьки вдавалися до різних хитрощів — намагалися зацікавити їх іграшками та яскравими кульками.

Пам'ятаючи, що і татусі — це просто великі діти, організатори фестивалю провели і для них деякі змагання. Зокрема, їм довелося продемонструвати своє вміння... возити машинку за мотузочку.

Коли ж після такого активного відпочинку дітлахи трохи втомились і зголодніли, мами всі разом погодували своїх крихіток молоком.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Перевірка може спровокувати кадрову проблему

На Луганщині почалася таємна перевірка прокурорів. Член робочої групи, яка займається цим питанням, Руслан Кладков повідомив, що уже є перші результати. Правда, поки що йдеться тільки про інформацію, що надійшла з різних джерел, щодо корупції й неблагонадійності і деяких прокурорів. Руслан Кладков не виключає, що певна інформація подана з метою зведення рахунків з кимось із чиновників. За всіма фактами проводитимуться службові перевірки.

А поки що прокурори заповнили декларації й готуються їх захищати.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Виявили нелегальну пивоварню

Нещодавно в Буському районі працівники податкової міліції ГУ ДФС у Львівській області виявили підпільну пивоварню. Процес створення хмільного напою і його реалізація через торговельну мережу області був поставлений на потік, а обладнання було не гіршим, ніж на відомих пивоварнях. Як повідомили у Фіскальній службі Львівської області, для збереження власних прибутків і несплати податків псевдопідприємці не потурбувалися про реєстрацію своєї діяльності та отримання необхідних дозволів і ліцензій.

Правоохоронці виявили готову продукцію, сировину та предмети виробництва на суму понад 2 млн. грн.

Христина ГОРОБЕЦЬ.
Львівська область.

ЦИФРА

268 га нових лісів з'явилася цьогоріч на Полтавщині. Водночас працівники державних лісгоспів здійснили вирубки формування та оздоровлення на площі 710 гектарів.

Вл. інф.

Свято поля

На околиці Запоріжжя — на базі Інституту олійних культур — відбувся День поля. Тут місцеві фахівці підбили підсумки першого етапу збиральної кампанії 2016 року.

Попри катастрофічний стан посівів восени минулого року, на Запоріжжі зібрано 2,5 мільйона тонн зерна.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

«Хімія» тріють людей

На території Синівки Липоводолинського району на Сумщині розміщено майже 10 тонн застарілих отрутохімікатів. За словами сільського голови Олега Тихоненка, від складів із пестицидами та гербіцидами до найближчих осель — якихось 400 метрів.

Місцеві жителі переконані, що саме через це у Синівці дуже висока смертність. Лише за останні півтора року тут померло майже 80 осіб. Не краща ситуація і в сусідніх селах. Зокрема, у Московському від селянських хат до отрутохімікатів ще ближче. Там на складах лежить 17 тонн «хімії». А ще тара з-під неї: кілька років тому пестициди пересипали в нові ємності, але старі й досі не утилізували.

На території району діяла програма знешкодження небезпечних відходів, але термін її дії закінчився ще минулого року. На нинішній та наступні роки, стверджує сільський голова, програму не продовжили.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Великий Бичків хвалився голубцями з м'ясом страусів

Тридцять п'ять видів голубців із різноманітними начинками приготували у Великому Бичкові, що в Рахівському районі на Закарпатті, під час святкування 643-ї річниці селища, яке розкинулося уздовж правого берега Тиси. Заодно тут провели й дивовижний гастрономічний фестиваль відомої в усій Україні страви.

Щоб похвалитися своїм неперевершеним вмінням, місцеві газдині приготували для гостей вісім сорокалітрових баняків голубців, якими частували всіх, хто приїхав святкувати іменини селища. Для цього використали 75 кг рису й 40 кг м'яса. У голубці додавали кукурудзяну муку, гриби,

шкварки. Накрутили навіть солодких, духмяних, бо варилися на виноградному й буярково-му листі. А от новинкою були голубці з м'ясом страуса.

Голова ОДА Геннадій Москаль також побував на фестивалі й смакував бичківські смаколики.

— Колоритними закарпатськими фестивалями ми приваблюємо в край туристів, — каже очільник області. — З початком сезону на Закарпатті щовихідних відбуваються різноманітні народні гуляння, які відвідують безліч гостей. Цього-річ, залежно від району, кількість туристів на Закарпатті збільшилася від трьох до десяти разів.

До речі, фестиваль «Великобичківські голубці» останні три роки не проводився, однак ми поставили собі за мету відродити його і зробили це. 2016-й, як ніколи, урожайний на яфини (чорниці. — Авт.), гриби і туристів.

На фестивалі також можна було послухати концерт художньої самодіяльності, побачити спортивні змагання та відвідати виставку умільців декоративно-ужиткового мистецтва.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
На знімку: під час свят у Великому Бичкові.
Фото прес-служби ОДА.

Формують фермерську самооборону

Учасники зборів дискутують про фермерську самооборону.

Мобільні групи самооборони запропонували створити керівники громадських організацій фермерів та учасників АТО Херсонщини. Це швидше акт відчаю: адже з початку жнив селяни в степах Таврії вже десятки разів стикалися з випадками, коли в них просто з поля викрадають трактори чи нахабно викошують врожай. Причому йдеться про мільйонні збитки. Так, заступник голови Херсонської облради Віталій Булюк повідомив про черговий резонансний напад: біля села Киселівка Білозерського району області зайді з сусідньої Миколаївщини на своїх 24 комбайнах протягом трьох днів викосили тисячу

гектарів льону. Збитки, завдані підприємству, яке обробляє цю землю, становлять понад 12 мільйонів гривень!

Звісно, за фактами таких крадіжок та рейдерських захоплень поліція порушує кримінальні провадження, але слідство починається постфактум, коли нахабні грабіжники вже зробили свою чорну справу і збіжжя зникло в невідомому напрямку (про кілька схожих випадків у Великолепетиському та Чаплинському районах краю писав нещодавно і «Голос України»). Тож виробники переконані, що їхні мобільні групи захищатимуть селянське майно ефективніше, ніж правоохоронці.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Фото автора.

Пенсіонер повертає воїнам душевну рівновагу

Пенсіонер Юрій Мельников з Чернігівщини вирішив допомогти бійцям АТО, організувавши їм відпочинок у... своїй оселі.

Як повідомив регіональний медіа-центр Міністерства оборони, Юрій переїхав до свого нового помешкання, втомившись від постійної міської метушні. Свого часу він брав участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та отримав значну дозу опромінення.

«Я погано бачив, приймав прописані лікарями пігулки буквально жменями, а зараз читаю книжки без окулярів і

про ліки навіть не згадую», — каже пенсіонер. Кращими друзями для Юрія Мельникова стали ліс, озера та річки, а також земля, яку він обробляє.

Тому пенсіонер пропонує тим, хто хоче повернути собі душевну рівновагу та гарне здоров'я, безплатно самому або з родиною жити в його оселі. Поряд є молодий сад і оброблений город, а найголовніше — будинок стоїть біля лісової зони одного із заподієних районів Чернігівщини.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

На лісівників знову нападають

На автомобілі, в яких перебували працівники державного підприємства «Городницьке лісове господарство», було скоєно напад. Група з 10—12 невідомих чоловіків пошкодила кузови, порізала шини і погрожує спалити службовий транспорт. Почалося з того, що лісова охорона держлісгоспу отримала повідомлення про самовільну рубку в лісовому кварталі Червоновільського лісництва. Але коли оперативна група і лісова охорона прибули на місце скоєння лісопорушення, зловмисники вже встигли зникнути. У цей час на автомобілі, що чекали їх в іншому місці, і було скоєно напад. При огляді місця рубки виявлено 27 са-

мовільно зрізаних сосен. Збитки, завдані лісу, перевищують 262 тисячі гривень.

Не встигли лісівники з Городниці оговтатися після цієї події, як надійшло чергове повідомлення про напад на лісову охорону — цього разу з Лугинського держлісгоспу. Рейдова група намагалась зупинити КамАЗ, завантажений колодами дуба. На виїзді з лісу патрульний автомобіль заблокували два інші авто: мікроавтобус та «Мерседес». На вимогу лісової охорони звільнити шлях водій мікроавтобуса почав погрожувати пістолетом та фізичною піправою.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомирська область.

У села з'явився друкований літопис

Село Рогізне, що в Демидівському районі на Рівненщині, із його семи сотнями теперішніх жителів починає своє літочислення з першої половини XVI століття. За цей час воно було свідком багатьох історичних подій, пізнало розбудову і розруху, прославилось щирим, патріотичним та працелюбним людом. Усе це наразі увійшло в книгу «Історія Рогізного єднає покоління», авторами якої стали місцеві краєзнавці Сергій Щербатюк та Марія Гах. Презентація книги (на знімку) відбулася у сільському Будинку культури.

З'явилася друкована історія села Рогізного завдяки перемозі місцевої громади у конкурсі міні-грантів Рівненської обласної організації Українських бібліотечних асоціацій. У виданні матеріально допомогли й місцеві фермери та сільгосппідприємства.

Євген ЦИМБАЛЮК, краєзнавець.

Млинів Рівненської області.

Фото автора.

НАДЗВИЧАЙНА ПОДІЯ

Вогонь залишив без житла

Унаслідок пожежі у 28-квартирному житловому будинку на два поверхи у місті Бар на Вінниччині без даху над головою залишилися 58 осіб.

— Горіти почало приблизно о сьомій вечора минулої неділі, — розповів кореспонденту «Голосу України» очевидець подій мешканець Бара Анатолій. — Крики «Рятуйтеся! Пожежа!» я почув із батьківської квартири. Тоді саме гостював у них. Батьки мешкають на другому поверсі. Швидко збіг донизу і побачив, як вогонь з'їдає дах будинку.

Повертаючись назад у квартиру, Анатолій по дорозі стукав у двері сусідам, кричав, щоб залишали будівлю. Батьки в чоловіка пенсіонери. Вони забрали з собою тільки документи та гроші. «Решта речей, що залишилися в квартирі, згоріли, — продовжує співрозмовник. — Мама й тато втратили меблі, холодильник, телевізор, одяг, бо винести нічого не вдалося. Коли провів їх на вулицю, думав повернутися назад, хоча б щось урятувати. Але не ризикнув, та й пожежники нікому не дозволяли заходити в будинок».

За словами співрозмовника, рятувальники спрацювали не кращим чином. Дуже швидко в пожежному автомобілі закінчилася вода. Стали виїжджати, щоб поповнити її запаси, а тут машина поламалася.

...Ночувати погорільців брали до себе рідні, друзі, частині людей надали місця в гуртожитку місцевого автомобільного коледжу. Їх там розмістили тимчасово, до повернення на навчання студентів.

Наступного ранку пан Анатолій прийшов на місце пожежі, сподіваючись відшукати у батьківській квартирі хоча б якісь уцілілі речі, але не знайшов нічого. Каже, навіть котел для обігріву приміщення, і той став непридатний.

Всі квартири на другому поверсі згоріли вщент. Тепер вони зяють дірами вікон. На першому поверсі ситуація трохи краща. Тут вогнем знищено не всі помешкання. Та проживати в них усе одно неможливо — вони залиті водою, а сморід від палених речей такий, що дихати важко.

— Найперше треба надати погорільцям матеріальну допомогу, — наголосив на місці пожежі під час зустрічі з погорільцями голова Вінницької облдержадміністрації Валерій Коровий. — Родини з дітьми отримують додаткові суми. Кошти надійдуть з резервного фонду обласного бюджету. І виплатимо їх швидко.

Наступним кроком, за словами пана Коровія, стане проведення будівельної експертизи на предмет надійності фундаменту і стін.

— Якщо експерти дійдуть висновків, що будівля після пожежі придатна для реконструкції, то влада готова фінансувати проведення відновлювальних робіт, так нам пояснили фахівці з області, — додає пан Анатолій. — На це потрібна згода мешканців. Після її отримання за кошти бюджету відновлять коробку будинку, далі кожен самотужки ремонтуватиме свою квартиру.

Від фахівців і чиновників погорільці почули ще одну пропозицію — видати постраждалим грошову компенсацію. Але суми ніхто не називає, так само не кажуть, у якому обсязі нададуть фінансову допомогу, про яку говорив голова ОДА.

За попередньою інформацією експертів, які працюють на місці пожежі, горіти почало внаслідок короткого замикання електричних дротів.

За фактом пожежі, що призвела до важких наслідків, відкрито кримінальне провадження за ч. 1 ст. 270 Кримінального кодексу України (порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки).

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Культурний вибух

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Любителям «сніданку на траві» продемонстрували створений харківським розробником пристрій — гриль-барбекю, що працює на сонячних батареях.

Завдяки Фундації соціальних інновацій в рамках конкурсу «М-хакатон» автори найцікавіших розробок виграли міні-гранти на їх втілення. Зокрема, 30 000 грн. отримав Станіслав Євченко з Маріуполя на доопрацювання онлайн-платформи, що дасть можливість збирати кошти (за системою краундфандингу) на корисні для міста громадські проекти.

Частинку фестивальної програми журналісти могли побачити учора під час прес-конференції. Біля входу всіх зустрічала двометрова лялька-мотанка, яку створила київська художниця Катерина Плахоніна. Її майстер-класи з виготовлення таких само оберегів, але традиційного розміру, на Донбасі збирали величезну кількість дорослих і дітей. «Спільними зусиллями ми примудрялися виготовити від 60 ляльок-мотанок. Наш рекорд — 120 за день», — розповідає майстриня.

Україна є там, де є українська культура. «Ми маємо унікальний інструмент, який може допомогти частині наших співгромадян ідентифікувати себе як громадян України», — упевнений Денис Блощинський.

«Рвану рану війни треба лікувати, треба накладати шви... У Горлівці, Луганську, Донецьку, Криму лишаються тисячі українців, які хочуть бачити своє майбутнє не так, як його малюють на екранах російських телеканалів, — каже він. — Знаєте, що мені сказали дівчата у Слов'янську після нашого концерту через три тижні після визволення міста? Дякувати Богу, нас не покинули тут на самоті...».

За музичне наповнення фестивалю відповідає Анастасія Вергелес. «Артисти

виступають у нас абсолютно безоплатно, у них — інша мотивація. До програми є свої вимоги — кавери не допускаються, має бути авторська музика, причому переважно рок», — розповідає вона. Під час заїзду мандрівного фестивалю до Маріуполя виняток зробили для київського репера Олександра Ярмака. За його словами, привозити на український Донбас українську музику буває непросто, адже місцеві відділи культури «або працюють, або ні», а власники багатьох «потенційних» концертних майданчиків і, зокрема, клубів, мають «далеко не проукраїнські погляди».

Місцева влада теж по-різному ставиться до таких «культурних» заходів. Під час проведення фестивалю у Кривому Розі на Дніпропетровщині організаторам так і не вдалося зустрітись ані з міським головою, ані з його заступником. «Україна тут нікому не потрібна, не потрібна місцевій владі в особі певних політичних партій», — з гіркотою відзначив координатор регіональної команди організаторів Євген Павлов.

Фестиваль відбувся за підтримки програми USAID / UCBi — Української ініціативи зміцнення громадської довіри. Його цьогорічною особливістю була активна участь регіональних команд організаторів, залучення громадських активістів. Завдяки цьому фестиваль у кожному місті мав свою родзинку.

Хай там як, а фестиваль цілком виправдовує свій цьогорічний девіз — «Люди змінюють людей». Організатори впевнені, що, крім виконання глобальних завдань, такі події здатні змінити на краще соціальний ландшафт маленьких міст. З'явилася у нього ще одна важлива місія: завдяки фестивалю можливість заявити про себе отримали маловідомі (принаймні поки що) місцеві музичні гурти, як-от бердянська «Ватерлінія».

Анна ЛУКАНСЬКА.

ФОТОФАКТ

Київ. Вкладники збанкрутілих банків, котрі вимагають повернути свої вклади, перекрили проїзд Хрещатиком.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Гармати закликають Київ до... виборів на Донбасі

Напруженість у зоні бойових дій на сході України продовжує наростати. І показником цього є не кількість обстрілів з боку супротивника (за минулу добу, за даними штабу АТО, їх було 47), а їх «якість». Нині бойовики поливають вогнем наші позиції по всій лінії розмежування, застосовуючи 152-мм і 122-мм артилерію, заборонену Мінськими угодами. Втім, на ці домовленості проросійські формування та їхні куратори вже давно не звертають уваги. А от українські воїни змушені дотримуватися постулатів Мінська й можуть відкривати відповідний вогонь лише у разі, якщо обстріли загрожують їхньому життю. Нинішня фаза «контактної» війни на Донбасі стає дедалі точковою і великокаліберною.

Паралельно Росія нарощує свої сили по периметру кордону з Україною. Високу активність збройних сил РФ зафіксовано на адмінкордоні з окупованим Кримом, повідомляють у Держприкордонслужбі.

Очевидна ескаляція воєнного конфлікту на Донбасі — це спроба Кремля нав'язати Києву свій варіант Мінських домовленостей. Так вважає народний депутат України (НФ), координатор групи «ІС» Дмитро Тимчук. «Тобто — це ігнорування перших пун-

ктів «Мінська», які свідчать про припинення вогню, і одразу ж перехід до того, щоб Україна проводила місцеві вибори на Донбасі», — зазначає він.

За його словами, вибори на тимчасово окупованих територіях Москва хоче провести не тільки без виведення своїх військ, а «фактично під дулами російських автоматів». А де-факто — це легалізація «ДНР» і «ЛНР», легалізація бандформувань під виглядом народної міліції, яка підкоряється тільки місцевій владі, тощо. «Ми спостерігали ескаляцію конфлікту на Донбасі саме перед закриттям сесії Верховної Ради. Після того, як відповідний законопроект про місцеві вибори так і не потрапив до сесійної зали, хоча про нього дуже багато говорили, після того, як сесія була закрыта, ми побачили зростання агресії, збільшення кількості обстрілів і провокацій», — зазначив координатор «ІС».

У Москві у такий спосіб сподівалися спровокувати позачергове засідання Ради, щоб цей законопроект все-таки з'явився, і його ухвалили, вважає він. На думку Тимчука, Мінськ-2 абсолютно не відповідає інтересам України, і його варіант угод писався явно під диктування Кремля.

Як переселенцю не втратити соціальні виплати?

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Законодавство, що регулює права та свободи внутрішньо переміщених осіб, зазнає постійного оновлення. Зрозуміло, що не кожен вчасно може ознайомитися зі змінами. Внаслідок особливого правового становища внутрішньо переміщених осіб за ними закріплено обов'язок повідомляти уповноважені органи про зміну тих чи інших обставин, що можуть вплинути на соціальні виплати. «Голос України» систематизував інформацію, яку бажано знати кожному переселенцю.

Інформація, яку слід повідомляти	уповноважений орган	строк	наслідок неповідомлення
ЗУ «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»			
– про зміну місця проживання	структурний підрозділ з питань соціального захисту населення	протягом 10 днів з дня прибуття до нового місця проживання	у разі встановлення факту відсутності внутрішньо переміщеної особи за фактичним місцем проживання/перебування соціальні виплати припиняються
У разі призначення субсидії			
– про зміну складу осіб, які фактично проживають у помешканні, їх соціального статусу; – про перелік отримуваних житлово–комунальних послуг, умов їх надання, виконавців житлово–комунальних послуг; – купівлю товарів або оплату послуг на суму, яка перевищує 50 тис. гривень	структурний підрозділ з питань соціального захисту населення	протягом місяця з дня настання зазначених обставин	сума субсидії, перерахованої (виплаченої) надміру внаслідок неповідомлення громадянином про зміни, повертається ним за вимогою органу, що призначив субсидію
Постанова уряду від 1 жовтня 2014 р. № 505 (при отриманні адресної допомоги для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг)			
– про зміну обставин, які впливають на призначення грошової допомоги: – складу сім'ї, – про факт працевлаштування осіб працездатного віку, яким призначено грошову допомогу, або перебування на обліку як безробітних; – про наявність на депозитному банківському рахунку коштів у розмірі 14500 грн.; – про наявність у будь-кого з членів сім'ї у власності житлового приміщення, розташованого в регіонах, інших, ніж тимчасово окупована територія України, райони проведення антитерористичної операції та населені пункти, що розташовані на лінії зіткнення	структурний підрозділ з питань соціального захисту населення	протягом трьох днів з дня настання таких обставин	– якщо у складі сім'ї, якій призначено грошову допомогу, відбулися зміни, розмір грошової допомоги перераховується з місяця, наступного за місяцем виникнення таких змін; – у разі отримання інформації про те, що працездатні члени сім'ї протягом двох місяців не працевлаштувалися за сприяння державної служби зайнятості або перебувають в трудових відносинах з роботодавцями на тимчасово окупованій території України, в районах проведення антитерористичної операції чи населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, але фактично не працюють, виплата грошової допомоги припиняється з наступного місяця; – грошова допомога припиняється у разі наявності депозиту, що перевищує 14500 грн. (в іноземній валюті – еквівалент цієї суми) або наявності житлового приміщення, розташованого в регіонах, інших, ніж тимчасово окупована територія
Пенсіонерам-переселенцям			
після отримання картки, яка буде одночасно пенсійним посвідченням, переселенці повинні проходити фізичну ідентифікацію в АТ «Ощадбанк»	відділення АТ «Ощадбанк» за місцем проживання	перші 2 рази кожні шість місяців, у подальшому — кожні 12 місяців	за відсутності проходження фізичної ідентифікації у зазначені строки, АТ «Ощадбанк» зупиняє видаткові операції за поточним рахунком

Порядок оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи			
Якщо в довідці, виданій внутрішньо переміщеної особі до 20 червня 2016 р., адресою фактичного місця проживання вказано адресу місцезнаходження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, юридичної особи публічного права, її підрозділу, будь-якого іншого приміщення, вона підлягала перереєстрації до 20 липня 2016 року	структурний підрозділ з питань соціального захисту населення	строк перереєстрації довідки може бути збільшено до 60 днів за рішенням уповноваженого органу за умови подання заяви із підтвердженням обставин, що унеможливили перереєстрацію в зазначений термін	довідка, не перереєстрована у встановлений строк, є недійсною, соціальні виплати припиняються
Порядок здійснення контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання/перебування			
У разі відсутності внутрішньо переміщеної особи за фактичним місцем проживання під час проведення перевірки	необхідно відвідати структурний підрозділ з питань соціального захисту населення	протягом трьох робочих днів	у разі встановлення факту відсутності внутрішньо переміщеної особи за фактичним місцем проживання/перебування, соціальні виплати припиняються

Отже, за умови вчасного повідомлення переселенцем уповноважених органів про зміну тих чи інших обставин, що впливають на чинність довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та на нараховування соціальних виплат, вдасться уникнути даремної трати часу на ходіння по кабінетах чиновників.

Наталя ТИТАРЕНКО.

Служить, як велить
обов'язок

Тисячі патріотів нашої держави перебувають на передовій, захищаючи свободу, незалежність та територіальну цілісність України. Серед них — уродженець села Велика Чечеліївка Новгородківського району Іван Польовий

(на знімку). Він народився в 1984 році в багатодітній родині колгоспників. Закінчив Світловодське харчове училище, відслужив у Збройних Силах України. Після

служби працював пекарем на приватному підприємстві «МЮННТ», потім — майстром у райавтодорі.

У липні 2015-го Івана Польового призвали на військову службу та зарахували до 54-ї окремої механізованої бригади, яка дислокується в Луганській області. Під час служби чоловік зарекомендував себе як сміливий, відповідальний, сумлінний воїн, надійний і щирий побратим.

За відбиту атаку сепаратистів та захоплення в полон кількох ворогів у бою на початку липня цього року Іван Польовий відзначений подякою командування частини та медаллю «Захиснику Вітчизни».

Рядки з подяки. «Командування частини та весь особовий склад бригади висловлюють Вам слова щирої вдячності та пошану за Ваші мужні та професійні дії при відбитті нападу диверсійно-розвідувальної групи та захоплення в полон противника. Ваш вчинок — мужність та самопожертва, які є прикладом для всього особового складу бригади. Впевнені в тому, що Ви і надалі продовжите виконувати зразково свій обов'язок».

Новгородківці пишаються своїм земляком, моляться за всіх захисників Батьківщини і вірять, що врешті в державі запанує мир і всі вони повернуться додому живими та неушкодженими, адже вдома сумують та з нетерпінням чекають батьки, дружини, діти.

Ольга ЛІСОВА.

Кіровоградська область.

Фото надано автором.

Жінки освоюють
армійські спеціальності

На Сумщині з початку року понад сто жінок пішли до армії служити за контрактом. Серед них — чемпіонка з боксу, інструктор з парашутного спорту, трактористка, спортсменки зі стрільби, але більшість — звичайні домогосподарки, котрі до цього нічого спільного з військовою справою не мали.

Якщо раніше жінки могли служити у війську лише на посадах медиків, кухарів чи бухгалтерів, віднедавна список армійських спеціальностей для прекрасної статі значно розширився. Тепер жінки можуть бути командирами БМП, механіками-водіями броньованих машин, командирами відділень, снайперами — всього для них передбачено більше сотні армійських спеціальностей.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

На плаву в Горішніх Плавнях

Назва «Горішні Плавні» активно обговорюється в українських соцмережах. Вона зробила декомунізований Комсомольськ відомим усім країні. А розповідь буде про мешканців цього наймолодшого міста на Полтавщині: корінних і приїжджих.

«Соціо» — означає
«суспільство»

Усі співробітніці міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді — жінки. Їх усього четверо — юрист і три соціальні працівники. Розмова почалася зі звітних цифр, але швидко перейшла в дуже душевне спілкування. Виявляється, волонтерство розвивається в місті вже близько 13 років, є навіть своя школа волонтера. З центром співпрацюють добровільні помічники, нині постійно приходять двоє-трьох осіб.

Співробітниками управління праці та соціального захисту громадян у 2014 році була терміново розроблена Комплексна програма підтримки гро-

ДОВІДКОВО

На початок червня 2016 року у місті зареєструвалася понад тисяча внутрішньо переміщених осіб. Працевдатних громадян із тих, що стали на облік у соцслужбу міста, — близько третини, решта — пенсіонери, діти, люди з інвалідністю. Щомісячні виплати для покриття витрат на проживання отримують близько 350 сімей. У середньому на всіх ВПО сума виплат становить близько 450 тис. грн. на місяць. Це дуже необхідна підтримка у важкий час, справжня подуха безпеки, яка формується з податків громадян.

мадян, які прибувають із Криму та Донбасу.

Було помітно, що люди, які працюють із соціально незахищеними громадянами, — на своєму місці, в розповідях відчували повна емпатія й увага до своїх нових «підопічних».

Розмова йшла про напружені робочі будні. З червня 2014-го суди стали приїжджати люди з Донецької та Луганської областей. Виявляється, багато корінних мешканців із числа засновників молодого промислового міста — вихідці з Донеччини та Луганщини. У 60-ті роки минулого століття вони приїхали на комсомольську будову, споруджували гірничо-збагачувальний комбінат, зводили саме місто і залишилися тут жити. Тому із зони війни суди потягнулися їхні родичі з Донбасу.

Для соціальних працівників це був складний період. Організували «гарячу лінію», вирішували першочергові питання з харчуванням, розселенням, створили реєстр необхідних на перший час речей і базу дарувальників. Для тих, у кого в місті не було родичів, готових прийняти переселенців у себе вдома, підготували готель «Славутич». Довелося з міського бюджету виділяти кошти, щоб привести його до ладу: встановили кілька бойлерів, купили пральну машину. Дуже допомогла програма ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»: 80% на ремонт готелю виділив проект, 20% — міський бюджет.

Психолог
без оплати

У 2014-му мало хто знав, як спілкуватися з людьми, які пережили обстріли, які тікали від війни і руйнувань іноді лише з сумкою дитячих речей і документами.

Психолога в штаті не було, немає його і зараз,

Співробітники Центру соціальних служб і Управління праці та соцзахисту розповідають про свою роботу.

через два роки. Цю важку частину роботи на волонтерських засадах узяла на себе Олена Коваль, кейс-медик ПРООН. Маючи дві вищі освіти, вона працює в соціальному центрі... прибиральницею службових приміщень. Якийсь час чекала, сподівалася — в штаті збиралися впровадити посаду психолога. Однак хоча обов'язків у рядових співробітників соціальних служб значно додалося (субсидії, допомоги переселенцям, інвалідам АТО), Мінсоцполітики досі не розглядає розширення штату. І так — по всій країні.

«Чому я тут? У 50 років вирішила займатися соціальною роботою. Почала вивчати психологію, син оплатив моє навчання. Так дивно збіглося, але коли прийшла війна, з літа 2014-го багатьох соціальних працівників скоротили. Однак я допомагаю як психолог на громадських засадах. Не знаю, як пояснити іншим, чому ти любиш людей», — каже Олена Коваль.

Вона розповідає про те, як багато сімей успішно вплилися в громаду, працюють на виробництві та ліній, активно допомагають соцслужбі як волонтери. З нових знайомих Олени — переселенців — є й такі, котрі повернулися додому, на невідконтрольну територію. Хтось — за сімейними обставинами, деякі не змогли знайти себе на новому місці. Каже, що телефонує їм, а вони дуже влячні за спілкування і моральну підтримку.

«Є й умовна група «сепаратистів», як я визнаю, як «гонять» на все. Але це, я вважаю, дуже зранені люди. У них відбувається накопичення негативних емоцій, без розрядки. Ми дивимося на людину і розуміємо

це. Я тільки одного разу підвищила голос. Потім у самої було на душі не добре», — ділиться психолог-волонтер.

Відділ соцзахисту займає дуже скромне приміщення, кімнатки на низькому заграбованому поверсі гуртожитку. Після розмови з господарями дивомось фільм, який створили разом старожили і новачки міста. Вони знімали сюжети про робочі будні, свята, відеокліп про захисників країни. Деякі моменти викликали сльози.

Бути
як перекотиполе
чи вкорінюватися?

Щоб розібратися, як живеться приїжджим на новому місці, говоримо з самими переселенцями.

З Павлом Коряком поспілкувалися просто на роботі — у майстерні з ремонту комп'ютерів. Це справжній інтелектуал і трудолюб, незважаючи на те, що має інвалідність із дитинства. Молодий, активний. За рухом у майстерні видно, що з клієнтами тут усе гаразд. Щоб поговорити, навіть довелося оголосити незаплановану перерву. Павло сказав, що спочатку заводив у авторитет у клієнтів. На ділі довів: якість його послуг і швидкість

У Донецьку в Павла теж був бізнес: ремонт та реставрація комп'ютерів, було і улюблене хобі — моддінг (система внесення змін у дизайн, а також конструкцію електронних пристроїв для поліпшення зовнішнього вигляду і технічних характеристик). Із друзями переробляли комп'ютерну техніку за індивідуальними замовленнями — покращували технічну частину і дизайн. Їхні роботи в категорії «моддінг» посідали призові місця на міжнародних конкурсах.

Запитуємо, як живеться нині. Каже, що загалом задоволений: «За 100 метрів — річка, на вулицях можна побачити білок. Цього в міському мурашнику нема. Та й на квартирі заробити легше, ніж воскреснути».

А заробляти доводилося спочатку важко, працював і сам, і за наймом на інших. Павло впевнений, що життя вчить краще за будь-які тренінги і семінари. Перший час уранці розклеював оголошення, а ввечері працював над отриманими замовленнями. Іноді до кінця дня заробляв тільки на дуже скромну вечерю.

Але напрацював авторитет, друг допоміг вивезти з Донецька деяке обладнання, потім Павло орендував приміщення і відкрив власну майстерню. Вдячно відгукується про всіх, хто йому допоміг на перших порах, у тому числі — про співробітників соціальних служб.

Павло Коряко з Донецька відкрив у Горішніх Плавнях сервісний центр із ремонту комп'ютерів.

виконання замовлень — найкращі в місті.

Вийшов улітку 2014 року, коли над головою вже снували літаки, а по місту їздили «Урали» з озброєними людьми. Рішення прийняв швидко, але мама їхати відмовилася — не захотіла залишити рідні стіни. Тепер іноді навідується в гості, відпочити від війни.

Пенсіонерка Людмила Комарова з Макіївки живе тепер у багатоповерхівці, де винаймає житло її сім'я: донька й онук-студент. Розповіла, що у доньки — інвалідність, тому вони багато в чому розраховують на соціальні виплати, волонтерську допомогу.

Крім того, каже, що в Горішніх Плавнях розвинена система допомоги у вигля-

ді ваучерів на купівлю продуктів і ліків. Такі ваучери соціально незахищені ВПО отримують від міської організації Товариства Червоного Хреста.

Людмила Миколаївна виявилася дуже цікавою, начитаною жінкою. Поділилася радістю: в родині — поповнення, онук одружився на полтавчанці й зовсім нещодавно народився її правнук. Згадуючи Донеччину, журиться: «Дуже сумую за домом, садом, який був у Макіївці, напевно, навесні там усе цвіло...»

Активно працює в місті територіальний центр соціального обслуговування «Калина». В ньому на обліку — 88 переселенців, там вони можуть отримати безплатні пос-

ДОВІДКОВО

Допомогою Червоного Хреста нині користуються багато переселенців. За звітним міської організації, 142 особи отримали продуктовий ваучер на 1000 грн., а 53 — фармацевтичний на 700 грн. Ваучери видаються для зареєстрованих ВПО адресно: на багатодітні сім'ї, одиноких годувальників, людей, старших за 70 років, інвалідів I і II групи.

луги: масаж, сеанси фізіотерапії, фіто- і ароматерапії. Там же роблять зачіску, ремонтують одяг і взуття, іноді передають нові трикотажні вироби від місцевої фабрики або одяг, принесений мешканцями.

Крім того, нові члени громади в квітні 2015 року створили громадську організацію «Переселенці спільними зусиллями» і взялися активно допомагати собі та місту вирішувати завдання інтеграції в місцеве середовище.

Один із ініціаторів створення організації Павло Коряко розповідає: «Так, ми організувалися, координували отримання гуманітарної допомоги, в минулому році її активно надсилали нам із Києва, потім передавали людям. Організували юридичну допомогу тим, хто потребував захисту своїх цивільних прав. Допомогали з медичним обслуговуванням, розселенням. Ініціативна група з 2015-го збирає людей на заходи з благоустрою міста, ми виділяємо на це власний час і ресурси. Цього року продовжимо організовувати суботники, даю оголошення про це в міських ЗМІ, соціальних мережах».

Нові люди — потужний заряд, нові члени громади — чудовий ресурс. І в Горішніх Плавнях це розуміють.

Контакти організацій, які допомагають переселенцям у Горішніх Плавнях: ЦСССДМ (Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді), вул. Миру, 8, к. 110. Обласна організація Товариства Червоного Хреста, м. Полтава, вул. Шведська, 52, тел. 053 (22) 7-43-08, polredcross@yandex.ru ГО «Переселенці спільними зусиллями», вул. Миру, 8, к. 6, (095) 360-48-54, (063) 811-80-04, (096) 269-12-65.

Вікторія МАРЧЕНКО (за матеріалами Донецького прес-клубу). Фото надані Донецьким прес-клубом.

Ми всі — як один, і водночас кожен є унікальним

Загін Збройних Сил України «Дика Качка» сформовано під час війни на сході України. Дві сотні військовослужбовців загону — добровольці, а третина особового складу — офіцери.

Старший прапорщик Валерій Теодорович у 2015 році двічі брав участь у бойових діях у складі загону «Дика Качка». «Під час першого мо- го перебування в зоні АТО (четверта ротація «Дикої Качки») я евакуюював людей. Витягував з-під обстрілу бо- йових побратимів, вивозив ліка- рів на позиції. Вивозив поран- ених, адже за такої щільнос- ті обстрілів, на жаль, не обій- шлося і без втрат», — розпо- відає Валерій.

Офіційно в зоні бойових дій старший прапорщик Тео- дорович був на посаді на- чальника зв'язку — забезпе- чував зв'язок, ремонтував радіостанції. Однак довелося побувати на передовій, опіку- ючись перебуванням лікарів у жовтій зоні та рятуючи колег, і вдень і вночі. Саме під час першої ротації Валерія було дуже багато поранених. Роз- повідання про ті пекельні по- дії, старший прапорщик із су- мом згадує про загиблих та поранених. «Чимало хлопців були у тяжкому стані, тому не лише евакуюював людей, а й надавав першу медичну до- помогу. Саме тоді вперше відчув внутрішнє спустошен- ня через втрату бойових поб- ратимів», — каже старший прапорщик Теодорович.

Народився Валерій Олек- сандрович у Рівному. До служби в армії здобув фах будівельного столяря і тес- ляря. Після завершення стро- кової служби вирішив про- довжити навчання. У Сімфе- рополі вступає до Таврій- ського інституту підпри- емництва і права на факуль- тет економіки підприємства. Проте життя знову приводить

Під час нагородження орденом «За мужність» III ступеня.

Валерія Олександровича до Збройних Сил України. Ма- буть, у цьому є щось доле- носне, адже дідусь та прадід пройшли Другу світову війну. За понад двадцять років в ар- мії змінив різні посади, опа- нував чимало нового. Сьо- годні проходить службу на посаді командира взводу охорони в окремому радіо- технічному батальйоні Га- лицько-Волинської бригади Повітряного командування «Захід», що на Рівненщині.

«Ми всі у зоні АТО були як один, і водночас кожен поб- ратим є унікальним. Був ось у нас командир полковник Са- зонів, таких командирів справді дуже мало. Це єдина людина, завдяки якій ми там і трималися. Навіть коли нас повинні були штурмувати, ніхто не сказав, мовляв, ева- куація — треба тікати, зали-

шати все. Тоді ми складали план, як тримати оборону під час повного оточення. Були також у нас і досвідчені хло- пці, один з яких був команди- ром зенітних установок «ПМ», — людина з великої літери. Разом були під час четвертої та сьомої ротації. Хлопці просто екслюзив, вони ви- робляли такі речі, що ворог довго до тьми не міг прийти. Дуже багато техніки вони знищили», — розповідає Ва- лерій Теодорович. Про свій позивний — «Лабус» — гово- рить із усмішкою. «Та що там... Ну, в Україні кажуть «хохол», в Білорусії — «буль- баш», а в Литві — «лабус».

«Перший обстріл, який найбільше запам'ятався, від- бувся в лютому 2015 року, коли четверта ротація Зведе- ного загону Повітряних сил зайшла на позицію «Зеніт».

Ця позиція стала фактичною мішенню для озброєних се- паратистів — російських вій- ськових, оскільки має страте- гічне значення, адже звідси відкривається дорога на Ав- діівку, Опитне та Піски. Саме в той момент наші захисники перебували там майже сорок хвилин, і тоді ворог задіяв систему залпового вогню «Град». Я пішов з товаришем, полковником Потоцьким — заступником командира заго- ну, забирати своє майно, — ділитись спогадами війско- вий. — Приїхали, розванта- жили речі. Коли вже підходи- ли до бункера, почав по нас лупити «Град»... Те враження і відчуття, коли зверху щось летить, все навкруги підійма- ється, вибухає, свистить, — словами не передати. Ми з ним одразу ж — в укритті. Залізли в сміття, під бочку з

водою «ЦВ-4», переcheкали. Ну, а вже потім побігли до бункера. Тоді могло статися різне, а сталося саме так», — зітхає боець легендарної «Дикої Качки». Розповідає та- кож про військовослужбовця зі Старокостянтинова, якому під час того шквального об- стрілу на позиції «Зеніт» ос- колком «Граду» пробило кас- ку. На щастя, хлопець зали- шився живий, лише потім гу- ля на лобі нагадувала йому про той обстріл.

Із вдячністю згадує про людей, які допомагали вій- ськовим: «Волонтери у нас були просто прекрасні — Ві- талік Коршенко і Віолета Бо- родіна, вони із Запоріжжя. Незважаючи ні на що, навіть під обстрілами приїздили до нас. Раз на тиждень привози- ли все, що було необхідне, різноманітні смаколики на- вить. Постійно нас підтриму- вали».

Вирішаючи вдруге у зону АТО, Валерій навіть не сумні- вався у правильності свого вчинку, як і багато інших доб- ровольців. Саме під час сьо- мої ротації старший прапро- щик Теодорович був на фор- пості «Глаза», найближчого до «Донецької фортеці». Уже там виконував обов'язки ку- леметника. Пост був оснаще- ний протитанковою керованою ракетою «ПТУР», яка призначена для знищення танків та інших броньованих цілей, якою він і керував. «Лабус» має на рахунок бага- то результативних бойових пусків. Він також знешкодив сепаратистську мінометну точку біля старого терміналу донецького аеропорту. Це — свідчення високого професі- оналізму та мужності.

Кожний день перебування для нього був особливим, ос- кільки терористи, незважаю- чи на вимоги Мінських до- мовленостей, щодня порушу- вали режим тиші, підступно вдавалися до обстрілу пози- цій наших вояків. «Прилітали

«Гради», накривало «Василь- ками», — розповідає «Лабус». На жаль, під час сьомої рота- ції Валерій дістав дві контузії та осколкове поранення. «Вперше, коли прилетів «ПТУР», я саме готувався до наведення протитанкової ке- рованої ракети для пострілу, на мені навіть «бронік» розір- вало. Вдруге накрило «Ва- сільками», дістав осколкове поранення, влучило в праву руку — легка травма, навіть до лікарів не звертався по допомогу, загоїлося швидко», — говорить про власні поранення старший прапорщик Валерій Теодорович. Під час цього удару, здійсненого найманцями, був знищений «ПТУР» українських воїнів, від нього залишилося лише ре- шето. На щастя, Валерій вбе- ріг своє життя.

За особисту мужність і ви- сокий професіоналізм, вияв- лені у захисті державного су- веренітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі старший прапорщик Валерій Теодоро- вич особисто нагороджений Президентом України — Вер- ховним Головнокомандува- чем Збройних Сил України орденом «За мужність» III ступеня.

Нині Валерій Олександро- вич продовжує службу в тій само частині у своєму рідно- му місті, де колись починав службу. Героєм, як і інші хлопці, котрі побували на пе- редовій, себе не вважає, не вагаючись, відповідає, що то був його обов'язок. І якби ви- пала нагода, обов'язково ви- рушив би боронити рідну землю. Мріє лише про такий довгоочікуваний мир на укр- аїнському Донбасі.

Христина ГОРОБЕЦЬ.
Львів.

Фото надане прес-центром Повітряного командування «Захід» Повітряних сил Збройних Сил України.

Шкільні твори відправили у чеченську тюрму

Українець Микола Карп'юк уже два з половиною роки перебуває в казематах російської тюрми за надуманим обвинуваченням «спеців» із ФСБ. Спо- чатку вони викрали Миколу, а потім запероторили за грати, сфабрикувавши «дело», яке критики не вит- римує. Врешті, цинічна російська Феміда засудила українця на тривалий термін ув'язнення.

Зрозуміло, що жителі Млинівського району Рів- ненщини, уродженкою якої є дружина Миколи Ан- дроновича Олена, де проживає його теща і часто гостює син Тарас, не залишаються осторонь долі українського патріота. Надати йому якусь практич- ну допомогу непросто, адже Микола Карп'юк пере- буває в ув'язненні в Чечні. Тож у заступника голови Млинівської райдержадміністрації Всеволода Пе- карського після спілкування з Оленою Карп'юк за- родилася ідея влаштувати в навчальних закладах району благодійну акцію під умовною назвою «Лист Миколаю». Педагоги перегорнули школярам сторінки життєпису в'язня сумління і запропонували написати йому листи. Лінгвістичною цікавинкою ак- ції стала умова: листи писати лише російською мо- вою, інакше до адресата не дійдуть — путінські оп- ричники навряд чи передали б йому дітячі дописи українською.

Школярі успішно впоралися із завданням. Твори епістолярного жанру вихованці Млинівської худож- ньої школи доповнили власними малюнками. Увесь творчий доробок учні Млинівського району переда- ли пані Олені, а вона через адвоката — чоловікові. З кожного листа Микола міг почерпнути шматочок енергії ріднокраю. Власне, про це він написав у від- повіді авторам листів. Не маючи змоги написати кожному, свій лист адресував одночасно всім і кож- ному зокрема. А ось невеличкий уривок:

— Я добре знаю ціну волі. А тому заявляю тира- нам: «Я — вільна людина! А ви — раби імперії зла. Ви — слуги диявола, бо нищите людину!». Я й справді маю більше волі, ніж вони, бо відчуваю за собою ве- лику силу — мою Україну, мій народ, вас, мої любі! І я щасливий, що я — українець! Багато прикрощів завдає їхня тюрма. Страшенно не вистачає сім'ї, си- на, України, Млинова, вас — моїх любих українців! Проте я щасливий, бо належу до великої нації.

Із листа Миколи Карп'юка зоріє оптимістично бадьора душа лицаря України, його світлий ро- зум і щирий патріотизм. Заодно нехай учнівські листи нагадують можновладцям про обцянки по- вернути Миколу додому, а також всіх невільників, яких російська влада утримує в катівнях тюрем Росії, Криму.

Віталій ТАРАСЮК.

Млинів Рівненської області.

Знуцання над неугодовними тривають

У Сімферополі поновився процес у «Справі 26 лютого». Російський суд в окупованому Криму продов- жує знущатися із заступника голови Меджлісу кримськотатарського на- роду Ахтема Чийгоза і ще п'ятьох кримських татар: Мустафи Дегер- менджі, Алі Асанова, Арсена Юну- сова, Ескендера Кантемирова і Ес- кендера Емірвалієва.

Останні обвинувачуються в участі, а Ахтем Чийгоз в організації масових за- ворущень біля стін Верховної Ради Авто- номної Республіки Крим 26 лютого 2014 року. Тоді біля кримського парламенту проходило два мітинги: прихильників і противників українського статусу Криму. Загинуло двоє й постраждало прибли- зно 70 осіб.

Не випадково і не за збігом обставин головними фігурантами кримінальної справи, порушеної за статтю 212 Кри- мінального кодексу РФ, що передбачає до 15 років за організацію й участь у ма- сових заворушеннях, «що супроводжува- лися насильством і пошкодженням май- на», стали кримські татари.

Ніхто з учасників альтернативного мі- тингу «Русского единства», які стікалися і з Сімферополя, і з інших регіонів Кри- му, причому добре підготовленими й го- товими до бійок (у більшості в сумках були балончики з газом, ланцюги, про- тигази), притягнутий до відповідальності не був. А Чийгоз, Асанов, Дегерменджі і Юнусов перебувають уже понад рік під вартою.

Кримінальна справа почала розсипа- тися ще взимку, коли «Верховний суд Криму» спрямував її на дорозслідування у зв'язку з тим, що не були встановлені конкретні свідки, немає жодних фактів тощо. Але посаджених у слідчий ізоля- тор Сімферополя кримських татар так і не випустили на волю.

Засідання, яке тривало весь минулий тиждень, було розбито на кілька етапів і полягало в тому, щоб розглянути всі скарги, апеляції й клопотання захисту й обвинувачуваних.

Емоційною й аргументованою була промова Ахтема Чийгоза, якого, як вид- но, побоюлися доставляти в зал судових засідань, тому організували скайп-зв'я- зок із СІЗО.

Чийгоз чітко відкинув усі обвинувач- ення, які йому намагаються «нависити». За його словами, йому незрозуміло, у чому полягає його провина, яка некон- кретно сформульована «слідством».

«Я не можу захищатися в умовах не- конкретно складеного обвинувачення, коли не називаються свідки, не встано- лено точний час, місце нібито скоєного мною злочину, а також які спонукальні мотиви були в мене і в який спосіб ніби- то я скоїв злочин», — відзначив у своїй промові Ахтем Чийгоз.

За словами адвоката Миколи Полозо- ва, який виступає захисником Чийгоза в «суді», нинішній суддівський склад не надто відрізняється від первісного (зи- мового), який починав розглядати «Справу 26 лютого» до повернення справи прокуророві.

«Сам процес точно по лекалу вкла- дається в логіку російських політичних су- дилищ, де за зовнішньою декларацією змагальності, об'єктивності при розгляді справи, дотримання прав людини стоїть політичне завдання, яке виконує група осіб у мантиях і мундирах», — зазначив

він у коментарі журналістам при виході із залу суду.

За підсумком винесених судом про- цесуальних рішень, Ахтем Чийгоз заявив про відвід усієї колегії суддів за мотива- ми їх особистості зацікавленості у резуль- таті справи. Що характерно, судді відвід обговорювали недовго й протягом 10 хвилин відмовили самі собі у відводі.

Суд повинен продовжитися цього тижня, але, на думку захисту, процес бу- де знову затягнутий. Судді як і раніше не задовольняють жодного клопотання ад- вокатів, зокрема й щодо особистості учас- ті Чийгоза в процесі. Незважаючи ні на що, ні на спеку або холод, біля будівлі суду весь час перебувають співчуваючі співвітчизники. Вони не висувають жо- дних вимог, не вивішують гасла, але сво- єю мовчазною присутністю дають зрозу- міти силовикам, що Чийгоз і його това- риші не одні. З ними весь кримськота- тарський народ і вся Україна.

Михайло РУДЕНКО.

Крим.

Фото автора.

Сам процес точно по лекалу вкладається в логіку російських політичних судилищ

День Незалежності відзначатимемо спільно з Президентом Польщі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як повідомляв «Голос України», в липні під час саміту НАТО, який відбувався у Варшаві, Президент Петро Порошенко поклав вінки до пам'ятника жертвам Волинської трагедії у Варшаві і став на коліна. Натомість Президент Польщі назвав це вкрай потужним жестом, який розпочне новий етап у відносинах між українським і польськими народами. А пан Щерський заявив тоді: «Це справді був крок, важливий крок на шляху примирення щодо цих трагічних подій». Проте наприкінці липня по обидва боки українсько-польського кордону знову завирували емоції. Сейм Польщі вслід за Сенатом ухвалив резолюцію, в якій назвав Волинську трагедію «геноцидом, здійсненим українськими націоналістами проти громадян Другої Речі Посполитої у 1939—1945 рр.». Пізніше у Верховній Раді було зареєстровано проект постанови «Про вшанування пам'яті жертв геноциду, вчиненого Польською державою по відношенню до українців у 1919—1951 роках». Дискусія, що розпочалася в обох суспільствах після того, як ці трагічні моменти спільної українсько-польської історії стали об'єктом сучасних політичних рішень, могла захмарити і двосторонні міждержавні відносини, які, на думку експертів, в останні десятиліття стали справді сусідськими та партнерськими. Очевидно, декларація президентів має стати меседжем для всіх, що Польща, як і раніше, зацікавлена в існуванні незалежної України і готова робити внесок у подальшу її розбудову.

Нагасакі закликає знищити ядерну зброю

Учора в Нагасакі відзначили 71-шу річницю від дня атомного бомбардування. У церемонії взяли участь представники 53 країн світу, тисячі жителів та гостей міста. Уже традиційно піснею Кадзумічі Тераі «Ніколи більше» сумну церемонію відкрив хор «Хімаварі» («Соняшники»), в якому співають ті , хто вижив після бомбардування міста 9 серпня 1945 року **(на знімку)**. А об 11.02 за місцевим часом, саме тоді, коли на місто впала атомна бомба, прозвучала сирена, за нею — удари дзвона, і всі присутні схилили голови перед пам'яттю загиблих. Того дня, 71 рік тому, майже миттєво загинуло 70 тисяч мешканців. Із посланням миру виступив мер міста Томіхаса Тауе. «У світі понад 15 тисяч ядерних заря-

Поки Європа сумнівається, Москва користується моментом

Учора Президент Туреччини Реджеп Ердоган прибув до Росії. Напередодні він заявляв, що хоче «перезавантажити» відносини з Москвою, які опинилися у кризі минулого року, коли турки збили російський військовий літак на кордоні з Сирією. Візит відбувався на фоні погіршення стосунків Туреччини із Заходом, який розкритикував жорсткі кроки турецької влади після спроби перевороту. Перед вильотом Р. Ердоган назвав президента РФ Володимира Путіна своїм другом і сказав, що хоче відкрити нову сторінку у відносинах з Кремлем.

Цікаво, що ще тиждень тому колишній міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт у статті для видання Politico попередив: Європі слід підтримати президента Туреччини після невдалої спроби перевороту, а не ставити під сумнів заходи, вжиті його урядом. Захід не схвалив призупинення Анкарою дії Європейської конвенції з прав людини, забуваючи, що до такого самого кроку після терактів вдалася і Франція, нагадав Більдт. «Тепер же президент Володимир Путін може стати першим лідером, що зустрінеться з Ердоганом після перевороту. Якщо це станеться, то це буде ганьбою для Європи», — підсумував він. Поки Туреччина тримає у напрузі Європу, а Росія намагається скористатися ситуацією, Україна займає позицію вичікування. Яким буде «перезавантаження» російсько-турецьких відносин та чим насправді завершаться заяви Ердогана про поновлення переговорів щодо «Турецького потоку», «Голос України» поцікавився у експертів. **Андрій БУЗАРОВ, експерт з міжнародних та правових питань:** — На сьогодні Ердогану все одно, що думають про нього в Європі, оскільки він і так має низку розбіжностей з ЄС. Турецький президент продовжує проводити багатовекторну політику, намагаючись «дружити» і з Заходом, і з арабськими та іншими країнами. Хоча в нього, як на мене, це погано виходить, адже він має більше ворогів, ніж союзників. Також розуміє, що США і Росія — ключові партнери на зовнішній арені, і намагається яось налагодити з ними відносини. Саме в такому ключі й

варто розглядати поїздку турецького лідера до РФ. Що стосується мети візиту, то там дуже багато питань. Головне з яких — це, безумовно, ситуація у Сирії, відновлення будівництва «Турецького потоку» в Чорноморському регіоні, двосторонні економічні відносини і, звісно, українське питання, яке, швидше за все, не стане ключовим. Анкара та Москва від початку обрали позицію жодним чином з питання України не сваритися. Єдине, що в довгостроковій перспективі може торкнутися українських інтересів, — «Турецький потік». Оскільки цей проект направлений на розробку альтернативних поставок енергоносіїв у Європу. **Євген МАГДА, політичний експерт:** — Тема України так чи інакше звучатиме. Питання Криму для Туреччини є вагомим, бо на її території проживає кілька мільйонів кримських татар, і цей факт впливає на внутрішню політику. Я б не відкидав, що за східною звичкою, крім красивих слів, не буде практичного змісту. Туреччина взагалі взяла курс на згортання світської держави у своїй внутрішній політиці, і цей крок достатньо помітний. Я думаю, що тут варто говорити про переорієнтацію певних інтересів і про відновлення тих глибоких двосторонніх відносин, які існували між країнами до відомого інциденту зі збиттям російського бомбардувальника турецькими винишувачами. Тобто, вони зараз намагатимуться переступити через цей факт і шукати спільну мову. Але це не означає, що обраний шлях буде дуже простим.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

Життя нациста: яке воно було

Усі вищі чини Третього рейху вели службові щоденники, куди, втім, записували не лише про власні мерзенні «подвиги», а й про приватні справи: коли встали, поїдали, пообідали, скільки часу присвячували сім'ї, а скільки — коханкам. Для істориків нині ці записи свідків епохи — скарб, котрий важко переоцінити, тож кожен знайдений такий документ негайно стає сенсацією. Як цього разу: виявлені фрагменти щоденників Генріха Гімmlера, із записами 1938, 1943 і 1944 років, котрі вважалися втраченими. Деякі з них днями вперше надруковані в часописі «Більд». Видання оприлюднило також розповідь про знахідку та коментарі до неї керівника проекту з вивчення цих записів Матіаса Уля. «Один із найзловісніших і найголовніших нацистів, організатор знищення мільйонів людей у концентраційних таборах, створених за його ж

смерті» після особистих перевірок Бухенвальда, Освенцима, Собибора». У знайдених сторінках щоденника простежується життя цього нациста: з якими людьми зустрічався, якими були його будні, що він любив, що за фільми дивився, що читав. Вважалося, що Гімmlер був зразковим сім'янином, любив своїх Мамі й Пюлі (Лялечку) — дружину й дочку. Втім, така ідилія не завважала йому часто відвідувати й коханку, що в щоденниках означено під грифом «Інспекції». Він ніжно опікувався донечкою, записуючи про це в щоденнику, як і про подарунки, які він їй робив — шоколад, ласощі, книжки. Знайшлося там місце і для сина одного з убитих соратників, який записаний під іменем «Бубі». А у вечірні години під

близько другої ночі. І все це — хвилина в хвилину він записував! Матіас Уль повідомив, що завдяки знайденим сторінкам удалося простежити додаткову інформацію про те, які рішення ухвалювалися під час нарад і зустрічей, кількість яких сягала 19 за одну добу. А в мережі його контактів за два роки налічується понад одна тисяча партійних функціонерів, політиків, військових, промислових магнатів, які брали участь у реалізації його зловісних планів. Нині історики вивчають зміст переговорів і нарад фашистських бонз у Гімmlера, а також його телефонну книжку та настільний календар. У друкованому вигляді результати досліджень з'являться наприкінці 2017 року. **Наталія ПИСАНСЬКА.** Берлін.

ПЛАНЕТА

До кінця тижня у Сербії буде новий уряд

У вівторок сербський парламент розглянув новий склад уряду, представлений прем'єром Александром Вучичем. Він заявив, що в ньому будуть фахівці, які не належать до жодної із партій. Як повідомило сербське радіо b92, свої посади зберегли перший віцепрем'єр і міністр закордонних справ Івіца Дачич, віцепрем'єр і міністр внутрішніх справ Небойша Стефанович, віцепрем'єр і міністр транспорту Зоран Михайлович, віцепрем'єр і міністр торгівлі, туризму й телекомунікацій Радісім Ляїч. Вучич знову довірив міністерські посади Душану Вуйовичу (міністерство фінансів), Александру Античу (енергетики), Златибору Лонкару (охорони здоров'я), Александру Вуліну (праці й соціальної політики), Вані Удовичичу (спорту), міністром без портфеля залишилася і Ядранка Йоксимович. За словами Александра Вучича, «було збережено хребет уряду, який запобіг зростанню корупції у країні й майже втричі збільшив економічне зростання». Тому він знову довірив міністерства перевірки політикам. У перехідному уряді, як визначив його прем'єр, поки що не буде міністрів правосуддя, економіки, культури та інформації, землеробства, освіти, з надзвичайних ситуацій і державної адміністрації. Але буде призначено експертів, які керуватимуть цими галузями. Одна з кандидатур — в. о. міністра державного управління і місцевого самоврядування Ані Брнабіч — уже спричинила гучні суперечки та плітки. Річ у тому, що вона, будучи заступником голови комітету Національного альянсу з локального економічного розвитку — однієї з найбільших у Сербії бізнес-організацій державно-приватного партнерства, відкрито заявила про свою нетрадиційну сексуальну орієнтацію. Але Вучич захистив свій вибір, заявивши, що задоволений професійними якостями Брнабіч, а решта — це її особиста справа. Можливо, в депутатів Скупщини виникнуть питання і до Славици Джукич-Деянович від Соціалістичної партії та Мілана Кркобаича від Партії пенсіонерів, яким Вучич довірив посади міністрів без портфелів. Як повідомила голова Скупщини Сербії Мая Гойкович, новий кабінет міністрів буде затверджено депутатами «до кінця цього тижня». **Олександр ВОЛОДИМИРОВ.**

Республіканців непокоїть невігластво Трампа

50 впливових республіканців у відкритому листі розкрили кандидата в президенти від їхньої партії Дональда Трампа і назвали його непридатним для ролі президента США через невігластво та необачність. «Жоден із нас не голосуватиме за Дональда Трампа», — наводить **агенція Reuters** цитату з оприлюдненого 8 серпня документа. На переконання республіканців, що поставили свої підписи під листом, Трампові бракує «характеру, цінностей та досвіду для президентства». Крім того, «Трамп не показує жодної зацікавленості в самоосвіті. Його невігластво щодо засад міжнародних відносин непокоїть». На думку підписантів, у разі перемоги Дональд Трамп стане «найбезрозсуднішим» президентом.

ІСТОРІЯ

У Меджибізькій фортеці, на Хмельниччині, у волонтерському таборі «Середньовічний бастион–2016» упродовж двох тижнів волонтери з європейських країн брали участь в археологічних дослідженнях. А вечори присвячували екскурсіям історичними місцями Меджибожа та Подільського краю, *повідомляє наш власкор Ірина Козак*

З братами не воюють, або Чому російсько–українські війни — не регіональний конфлікт, а прояв цивілізаційного протистояння*

Війна 1944—1954 рр.

УПА — армія нескорених

Героїчні сторінки в історію національно-визвольних змагань нашого народу вписала Українська повстанська армія (УПА), що в п'ятдесятих–шістдесятих роках минулого століття воювала на двох фронтах — проти німецько-фашистських і радянських загарбників. Упівці, перейнявши досвід і тактику повстанців Холодного Яру, зуміли створити таку армію, яка цілих десять років протистояла загнам НКВД та регулярним військовим підрозділам двох найбільших армій світу. Воювала УПА, офіційною датою створення якої вважається 14 жовтня 1942 року, за вільну, незалежну від будь-кого, соборну Україну, де пануватиме «справедливий, націоналістичний суспільний лад».

— Москва, вся історія відносин якої з Києвом, за висловом Володимира Винниченка, *«є планомірне, безоглядне, безсоромне, нахабне нищення української нації всякими способами, щерть до стертя всякого сліду її, щоб навіть імені не лишилось»*, не могла цього допустити ні тоді, ні пізніше, — зазначає **історик і політолог Роман Матузко**. — Імпершовінізм, приховуючись за інтернаціональною риторикою та використовуючи інерцію советського мислення, перебірюючи історичні факти, фальшуючи їх, витворює з вояків УПА ворогів, кривавих злочинців, фашистів, що грабували і знищували мирне населення, «бандерівців», «чортів з трьома рогами» і вкладає в це слово все найгірше і найбрутальніше. Цей образ, що постійно культивувався радянською ідеологією, міцно засів у головах поколінь радянських людей, які, заодно зі Степаном Бандерою, іншими провідниками, з УПА, відторгали і все українське. Ідеологічна міна вибухнула в Криму і на сході, де московські куратори і сьогодні лякають маргінес, місцевий люмпен «бандерівцями», називаючи їх прислужниками нацистів. На противагу облудній політиці Москви народ складав про упівців вірші й співав пісні, де прославляв незламних вояків. Зміст їх можна передати такими словами: *«Вони усі, усі — мої герої! Герої краю, за який злягли»*.

То за що ж воювала УПА і боровся Степан Бандера, який став прапором національно-визвольних змагань кількох поколінь українців?

30 червня 1941 року в окупованому німецькими військами Львові, у будинку «Просвіти», де зібралися більше сотні очільників з усієї України та був присутній представник УГКЦ Йосип Сліпий, Українськими національними зборами було проголошено Акт відновлення Української держави. Тоді ж Збори створили уряд — Українське державне правління та підняли над містом жовто-блакитний стяг, над площею лунав гімн:

*«Не пора, не пора, не пора
Москалеви й ляхови служити:
Довершилась Україні кривда
стара,*

Нам пора для України жити» — на слова Івана Франка, один із найпопулярніших гімнів початку ХХ ст., який завжди забороняла як польська, так і радянська влада. Місцева радіостанція повідомила про історичну подію своїх слухачів і передала в ефірі

благословення митрополита Андрія Шептицького.

— Це була демонстрація перед усім світом, і насамперед перед Німеччиною, права українців на свою землю і на свою державу, — продовжує Роман Матузко.

Тоді ж три похідні групи членів Організації українських націоналістів вирушили на схід, щоб донести правду про події до мешканців інших областей, зокрема на Дніпропетровщину, Кіровоградщину, в Крим і на Донбас.

А напередодні, 23 червня, представник Бандери у Берліні вручив німецькому уряду Меморандум та резолюцію Другого Великого збору ОУН, власне, заявляючи про економічну та політичну незалежність України. Копії цих документів отримали рейхсфюрер Гімлер, фельдмаршал Кейтель та інші, наближені до Гітлера, високопосадовці. Німці сприйняли Акт як виклик українських націоналістів, і вже 2 липня держсекретар Генерального губернаторства викликав Степана Бандеру на розмову у Кракові, спочатку умовляючи відмовитись від ідеї державної незалежності, потім погрожуючи. Провідник твер-

створювати військові підрозділи. Їх сукупність і назвуть Українською повстанською армією, перед якою стояло завдання — захистити місцеве населення від радянських партизанів та німецьких облав на молодь, яку силоміць вивозили на примусові роботи до рейху.

— Навесні 1943 р. у загальних рисах формується організаційна структура УПА, відбувається поділ на «чоти», «сотні», «загони», «бойові групи» тощо, — продовжує розповідь Віктор Брехуненко. — На піку активності повстанців — на кінець 1943-го — середину 1945-го їх чисельність коливалася у межах 14— 23 тисяч вояків.

Про силу УПА говорять й інші цифри. Скажімо, влітку 1943 р. територія, де проводили рейди повстанці, становила близько 300 тисяч квадратних кілометрів. Якщо спочатку вояки мали на озброєнні польські та німецькі карабіни, автомати, то в останні роки Другої світової в їхньому розпорядженні вже було 300 тисяч одиниць автоматичної радянської зброї та багато боєприпасів. Окупанти в боях проти УПА викорис-

Члени громадських організацій і легендарний сотенний УПА, радянський політв'язень Мирослав Симчич з Івано-Франківщини (третій ліворуч).

до стояв на тому, що для проголошення Акта відновлення держави йому не потрібна згода німців, а тільки мандат українського народу.

За кілька днів, після того як інформація про зухвальство у Львові дійшла до Гітлера, гестапо заарештувало Бандеру, а за ним Я. Стецька, В. Горбового, Р. Ільницького, В. Яніва. Усі ці події, як вважає директор Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» Руслан Забілий, стали першим кроком у переході ОУН на антинімецькі позиції.

— 15 вересня Степана Бандеру та Ярослава Стецька запротують до берлінської в'язниці на Александрплац, а на початку 1942 року — до концтабору Заксенгаузен, — **каже доктор історичних наук Віктор Брехуненко**. — Вже з осені 1941-го нацисти починають масові репресії проти бандерівців та мельниківців.

У відповідь націоналісти (тим, кого лякає це слово, і тим, хто цим словом лякає інших, хочеться нагадати, як письменник, режисер, класик світового кінематографа Олександр Довженко на запитання про те, чи він український націоналіст, відповів: *«Якщо любов до України націоналізм, то я націоналіст»*) переходять у підпілля та починають активно

товували авіацію, бронетехніку й артилерію. За даними Віктора Брехуненка, тільки влітку 1943-го німці зосередили проти повстанців 10 тисяч жандармів і поліцаїв, 7 тисяч мотопіхоти, 50 танків і бронемашин, 5 бронеполіздів, 27 літаків. Упродовж 1942—1944 рр., зазначає історик, відділи УПА провели дві тисячі антинімецьких військових операцій, під час яких загинуло понад 10 тисяч німців та їхніх союзників.

За «свободу без рад і німців»

Саме під таким гаслом воювала УПА, яку радянські ідеологи звинувачували у співпраці з нацистами. За рік-півтора від часу виникнення діяльності УПА поширюється на більшість регіонів Західної України та суміжні території. Три частини армії — УПА-Північ, УПА-Південь, УПА-Захід — вели бої на теренах сучасних Волинської, Рівненської, Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської, Чернівецької, а також Житомирської та Київської областей. Їхню стратегію — «двофронтову боротьбу» — повністю підтримувало місцеве населення. Такими ж ненависними окупантами, як і гітлерівці, для упівців були чер-

ОКРЕМА ДУМКА

Щоб очорнити ім'я Бандери й героїв, які воювали за незалежність України, за вказівкою Москви було створено агентурно-диверсійні групи НКВС «псевдобандерівців». На думку Віктора Брехуненка, **в семи західних областях налічувалося 156 таких груп, в яких проходило службу понад 1700 енкаведистів, на рахунок яких чимало кривавих злочинів. З метою дискредитації створюються й історичні міфи. Один із них про те, що Бандера співпрацював із нацистами. При цьому радянські пропагандисти приховували той факт, що з 1942 по 1944 роки він був ув'язнений гітлерівцями у концтаборі Заксенгаузен. Його братів Олександра і Василя закатували в концтаборі Освенцім. У Херсоні гестапо розстріляло брата Богдана, а у Львові — брата дружини. НКВС знищив батька Бандери — отця Андрія, а двох його сестер на багатих роках «переселив» у сибірські табори. Ще один міф — засудження на Нюрнберзькому процесі УПА. СРСР передав міжнародному трибуналу матеріали зі звинуваченнями ОУН і УПА, але, вивчивши не лише 26 томів із підібраними матеріалами, а й німецькі архіви, прокурори зробили висновок: УПА воювала проти нацизму за незалежність своєї держави.**

воні партизани та радянські війська. Партизани, що почали проникати на захід з весни 1942-го (про них командир УПА-Захід у своїй розвідці «Хронологія УПА» писав, що вони, *«не ціпаючи німецького загарбника, почали грабувати місцеве населення з останньої одежини, худоби і збіжжя та стріляти свідомих українців»*). Зокрема, Балицький із з'єднання Федорова вважав, що українські повстанці *«загрозливіші, ніж німецькі каральні загони»*. Совети попереджали упівців, що за одного їхнього «буде знищено 15 оунівців та їх німецьких хазяїв».

Запеклі бої між сторонами конфлікту розгортаються восени 1943 року на Рівненщині та сусідній Берестейщині, у східній частині Волині — в трикутнику Ківерці-Цумань-Маневичі, на Тернопільщині та в інших місцях. Одне із бойових зіткнень з радянськими партизанами відбулося в селі Берестянах у жовтні 1943 р., де проти більш ніж трьох сотень червоних стояла сотня УПА. Одночасно повстанці воювали з есесівцями — проти них наприкінці жовтня німецьке командування кинуло дві дивізії СС. А коли лінія фронту відійшла далеко на захід, повстанцям довелося вести бої із Червоною армією та загонами НКВС.

Битва під Гурбами

Щороку на третій день Великодня на Рівненщині, в Здолбунівському районі, українці вшановують героїв бою під Гурбами, який відбувся в квітні-травні 1944 року. Тоді проти повстанців, котрі планували здійснити рейд в Центральну Україну, щоб підняти Холодноярське повстання, було кинуто 15 тисяч солдатів внутрішніх військ НКВС (17-та, 21-ша, 23-тя і 24-та бригади піхоти, 18-й кавалерійський полк, 6-й штурмовий авіапункт), а також фронтові частини і загоруджувальні загони. План операції наказав розробити командувач військ 1-го Українського фронту Г. Жуков, а командував нею начальник управління внутрішніх військ НКВС генерал-майор Марченко. Згідно з планом у котел мали потрапити 3000—3500 бійців УПА.

— На початку квітня червоноармійці та енкаведисти на території Здолбунівщини та Острожчини пробують оточити невеликі загони УПА, — зазначає Віктор Брехуненко. — Розгораються бої. Наприклад, під Мощаницею 3 квітня одна із сотень знищує близько 150 більшовиків. У бою під Сосницею, який вів курінь

Золотнюка, з двох сотень ворога залишилося тільки 30, а повстанці втратили трьох убитих. Запеклі сутички відбуваються в Антонівцях, Обгові, Андрушівці та інших лісових селах.

— Радянські війська 23 квітня перешли в генеральний наступ по всьому колу запланованого котла, оточують Точивицький та Дерманський ліс, — каже Віктор Брехуненко. — Повстанці, а з ними й цивільне населення, а це близько півтори тисячі селян відходять в ліси за Гурбами.

Бій розпочався рано-вранці з обстрілу лінії Гурби-Хинівка-Мости з мінометів і гармат. Радянські війська, застосувавши танки й кавалерію, атакували на всіх ділянках бойового зіткнення. Під їх натиском упівці, відбиваючи атаки й атакуючи, формують нову лінію оборони. А в ніч на 25 квітня, аби зберегти людей, невеликими групами з боями прориваються з оточення.

— Втрати сторін у Гурбівському бою встановити непросте, — каже Віктор Брехуненко, — бо інформація УПА, політбюро ЦК КП(б) та НКВС суттєво відрізняється. За першими, загинуло 80 повстанців і 100 було поранено або ж замучено, а з ворожого боку полягло 800 чоловік. Комуністи заявляли, що вони знищили більше тисячі «бандерівців», захопили 7 гармат, багато кулеметів і мінометів та навіть радянський літак, що перебував на озброєнні сотні УПА «Великана». Якщо підсумувати свідчення різних джерел, то ймовірно, що під Гурбами загинуло до 400 повстанців і кілька сотень ворогів.

Після бою окупанти спалили навколишні села, зокрема Антонівці, полонених після катувань розстріляли, жителів вивезли. В західних областях почалися масові репресії. І хоча битва під Гурбами (її відголоски було чути і в травні) закінчилась тактичною перемогою радянських військ, вона була невіршальною — УПА знищити не вдалося, і вона, відійшовши у густіші ліси та в Карпати, вела бойові дії й далі. Як зазначає кандидат історичних наук, в. о. заввідділу історії нових незалежних держав Інституту всевітньої історії НАНУ Андрій Бульвінський, останній відомий бій загону УПА з опергрупою КДБ відбувся у Підгаєцькому районі Тернопільської області 14 квітня 1960 року в лісі, біля хутора Лози.

Світлана ЧОРНА.
Фото автора.

Табло Ігор

Ріо-де-Жанейро (Бразилія). Ігри XXXI літньої Олімпіади.

8 серпня. Стрільба кульова. Чоловіки. Пневматична гвинтівка, 10 м. 1. Кампріані (Італія). **2. Сергій Куліш (Україна).** 3. Масленніков (РФ).

Фехтування. Шабли. Жінки. Індивідуальна першість. Фінал. Єгорян (РФ) — Великая (РФ). 15:14. Поєдинок за «бронзу». **Ольга Харлан (Україна)** — Манон Брюне (Франція). 15:10.

Стендова стрільба. Трап. Чоловіки. 1. Гласнович (Хорватія). 2. Пелльєло (Італія). 3. Лінг (Велика Британія).

Стрибки у воду. Чоловіки. Синхронні стрибки. Вишка, 10 м. 1. Чень Айсень / Лінь Юе (Китай). 2. Будайя / Джонсон (США). 3. Дейлі / Гудфеллоу (Велика Британія) ... 6. Максим Долгов / Олександр Горшковозов (Україна).

Спортивна гімнастика. Чоловіки. Командне багатоборство. 1. Японія. 2. РФ. 3. Китай. Збірна України у фіналі посіла 8-ме місце. І на те була поважна причина: через травму не зміг виступити наш Максим Семанків.

Дзюдо. Чоловіки. До 73 кг. 1. Оно (Японія). 2. Оруджев (Азербайджан). 3. Шавдатуашвілі (Грузія); ван Тігелт (Бельгія).

Жінки. До 57 кг. 1. Сілва (Бразилія). 2. Доржсургійн (Монголія). 3. Монтейру (Португалія); Мацумото (Японія).

Важка атлетика. Жінки. До 58 кг. 1. Срісурат (Таїланд). 2. Сірікаєв (Таїланд). 3. Куо Сін-Чжунь (Тайвань).

Чоловіки. До 62 кг. 1. Фігероа (Колумбія). 2. Іраван (Індонезія). 3. Гаркі (Казахстан).

Плавання. Чоловіки. 200 м, вільний стиль. 1. Сунь Ян (Китай). 2. Ле Кло (ПАР). 3. Дуайєр (США).

100 м на спині. 1. Мерфі (США) — 51,97 (**олімпійський рекорд**). 2. Сю Цзяю (Китай). 3. Плуммер (США).

Жінки. 100 м на спині. 1. Гошу (Угорщина). 2. Бекер (США). 3. Массе (Канада) і Фу Юаньгай (Китай). 100 м, брас. 1. Кінг (США). 2. Єфімова (РФ). 3. Майлі (США).

Регбі. Жінки. Фінал. Австралія — Нова Зеландія. 24:17. Матч за «бронзу». Канада — Велика Британія. 33:10.

Лідери медального заліку:

1. США — 19 нагород (5 золотих, 7 срібних, 7 бронзових). 2. Китай — 13 (5, 3, 5). 3. Австралія — 7 (4, 0, 3). 4. Італія — 9 (3, 4, 2). 5. Японія — 10 (3, 0, 7). 6. Угорщина — 3 (3, 0, 0)... 26. Україна — 2 (0, 1, 1).

І понеділки бувають успішними

Це переконливо довели українські олімпійці, котрі здобули одразу дві медалі. «Срібло» дісталось 23-річному **Сергієві Кулішу (на знімку)** з Черкас у стрільбі з пневматичної гвинтівки (10 м). Наш спортсмен протягом певного часу навіть лідирував. Потім, щоб потрапити до чільної трійки, йому довелося поборотися з Абгінавом Біндрою з Індії. Сергій здобув 10,5 очка в очному поєдинку, а суперник — 10.

Була й «срібна» перестрілка. Особливо приємно, що Куліш узяв гору над росіянином Масленніковим. А от на боротьбу за «золото» з італійцем Нікколо Кампріані трохи забракло сил.

«Я намагався поводитися, як на звичайних змаганнях, стримував емоції. Не думав про олімпійську медаль, а працював у звичайному режимі, щоб уникати помилок. Одне слово, робив свою роботу, намагаючись виконувати завдання, які переді мною поставили напередодні цього важливого старту», — сказав новоспечений олімпійський призер.

Це перша медаль України на Іграх-2016 і сьома в історії незалежної України в кульовій стрільбі. Отже, початок покладено.

Приємно, що естафету не забарилися підхопити наші славні шаблести. Звичайно, ми сподівалися на «золото» **Ольги Харлан (на знімку)** з Миколаєва. Але в півфіналі вона в гострій боротьбі поступилася майбутній чемпіонці.

Приємно, що наша чарівна спортсменка, в активі якої є вже дві олімпійські нагороди — золота з Пекіна-2008 і бронзова з Лондона-2016, не опустила руки і билася до кінця, вигравши втішний фінал. І її бронзова відзнака, без перебільшення, на вагу золота.

«Я неймовірно щаслива, здобувши цю медаль. Хоча ми з наставниками розраховували трохи на інше. Широ вдячна всім своїм тренерам. Я дуже схвилювана, зовсім не очікувала такої підтримки і від бразильських уболівальни-

ків, — сказала Оля. — Розуміла, що повинна обов'язково здобути медаль. От і виграла «бронзу». Але змагання в Ріо ще не завершилися, попереду командний турнір, боротимемося до кінця».

Вік Ольги Харлан (25 років) дозволяє їй узяти участь і в Олімпіаді-2020 в Токіо. Можливо, вона принесе їй більший успіх в індивідуальній першості. Утім, у нашої фехтувальниці вже є фантастична колекція нагород. Вона — чотириразова чемпіонка світу, семиразова чемпіонка Європи, переможниця І Європейських ігор, багатьох етапів Кубка світу. І це ще не весь перелік!..

Фото www.rio2016.com.

Наміри Ярославського

Колишній президент ФК «Металіст» Олександр Ярославський близький до створення нового футбольного клубу в Харкові.

Процес має завершитися до зими. Потім на нову команду чекає участь в аматорській першості України, а влітку 2017-го вона може заявитися до Другої ліги національного чемпіонату.

Новий клуб не матиме нічого спільного з «Металістом», який фактично припинив існування, і називати-

меться «Авангард», як харківський колектив у 1956—1967 роках.

Домашні матчі навіть на аматорському рівні команда проводитиме на ОСК «Металіст», на будівництво якого величезні гроші свого часу витратив саме Олександр Ярославський. Як вирішиться питання із заміською базою команди, поки що невідомо. Є інформація, що на рівні міського і обласного керівництва можна вирішити питання відчуження бази «Металіст» у селищі Високий на користь нового клубу.

ОГОЛОШЕННЯ

Дзержинський районний суд м. Харкова викликає як відповідача Сокур Дівакара по цивільній справі №638/16782/15-ц (2/638/6641/16) за позовом Сокур Марії Юріївни до Сокур Дівакара, третя особа - опікунська рада адміністрації Шевченківського району Харківської міської ради, про позбавлення батьківських

прав, на судове засідання, яке призначено на 18.08.2016 р. о 14.30 у приміщенні Дзержинського районного суду м. Харкова, кабінет 215, та повідомляє, що у разі неявки на судове засідання відповідача справу буде розглянуто за наявних у матеріалах доказів.
Суддя О. І. Шестак.

Посвідчення УБД серія АА номер 240279, видане Солом'янським районним у м.Києві військовим комісаріатом 02 березня 2016р. на ім'я Немечкіна О.Ф., вважати недійсним у зв'язку із втратою.

Посвідчення особи, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи 1 категорії серії А № 135917 на ім'я Лабутіна Олега Миколайовича вважати не дійсним у зв'язку із втратою.

Втрачені документи Атестат ВН №18776784 з додатком, диплом бакалавра СК №30487681, диплом спеціаліста СК №30960897 з додатком, Диплом магістра СК№37303634 з додатком, на ім'я Сінько Андрія Андрійовича вважати недійсними.

Відкрилася спадщина після померлої 26.11.2015 р.
Булгакової Любові Григорівни, 3.02.1957 р.н.
Розшуковуються її спадкоємці.

ПРАТ "Київський страховий дім" повідомляє про втрату бланків полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів в кількості 114 штук та в зв'язку з цим просить вважати їх недійсними:

Серія АЕ 6807758, 5222551-5222560(10), 5221228, 5221029, 5221036, 5221136-5221140(5), 5222409, 5222419-5222435(17), 5222441, 5222443-5222444(2), 5222446-5222451(6), 5222455, 5222507-5222508(2), 5222518-5222519(2), 5222527-5222536(10), 5222542, 6350256, 6350259-6350264(6), 6350266, 6350270-6350274(5), 6350277, 6350280, 6350282, 6350290-6350292(3), 6810113-6810114(2), 6810143-6810145(3), 6810204-6810206(3), 6810254, 5223007, 5223012, 5223015, 5223029-5223031(3), 5223062, 5223172-5223175(4), 5223378-5223379(2), 6350164, 6350208, 6354331-6354332(2), 6703278, 6703283, 6703299, 6814336, 7417441, 6055926, 6702751;

У зв'язку з втратою вважати недійсним диплом магістра ЕР № 42005651 та додаток 12 ВВ № 215037 до нього, видані Черкаським національним університетом ім. Б. Хмельницького Гук Анні Олегівні 13 лютого 2012 р.

У зв'язку з втратою вважати недійсним атестат про повну середню освіту ЕР 30419800, виданий Першою міською гімназією м. Черкаси Гук Анні Олегівні 27 червня 2006 р.

Свідоцтво про право власності на нерухоме майно від 07.08.2006 р., серія ЯЯЯ № 490955 та Витяг про реєстрацію права власності на нерухоме майно № 11464706 від 07.08.2006 р., серія ССА № 385365 на об'єкт нежилого приміщення, що знаходиться за адресою: Донецька обл., м.Артемівськ, вул.Ювілейна, буд, 67, що належить ПАТ "Укрсоцбанк", вважати не дійсними у зв'язку з їх втратою.

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику ТОВ "УКГ МОНІТОРІНГ"

Номери лотів:	№ 6915
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Право вимоги за кредитними договорами, юридичних осіб.
Місце проведення аукціону:	www.aukzion.com.ua
Дата проведення аукціону:	25.08.2016 року
Час проведення аукціону:	12:00 – 13:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/5372-4140677567

Сьогодні в Україні очікуються дощі з грозами. Зокрема, опади прогнозують у західних областях (Львівській, Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій та на Волині), а також на сході, півдні держави і в Криму. Температура повітря вдень від 27 до 31 градуса тепла, на сході, півдні та в Криму до 34; уночі 14—16, у південних областях, на сході та в Криму до 22 градусів. Вітер вночі змінить свій напрямок з південного на північно-східний.

■ **1987.** Народився Олександр Гарбуз — старший солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно). ■ **1997.** Указом Президента України створено Дунайський біосферний заповідник на базі природного заповідника «Дунайські плавні». ■ **2000.** Європейський банк реконструкції та розвитку відкрив Україні фінансування у сумі 88 млн. доларів США за кредитною лінією, спрямованою на розвиток малого та середнього бізнесу. ■ **2014.** Загинув від кулі снайпера в бою біля Іловайська Донецької області Олег Тарасюк — солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

CAMRY

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

ЗАВЖДИ КРАЩЕ

ЯПОНСЬКА ДОСКОНАЛІСТЬ

ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО УМОВИ ПРОДАЖУ ДІЗНАВАЙТЕСЯ В АВТОСАЛОНАХ
ОФІЦІЙНИХ ДИЛЕРІВ TOYOTA

Офіційний дистриб'ютор ПП «Тойота-Україна».

www.toyota.ua

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Ірина ШАТРОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 49108

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

